

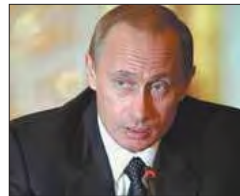
Зелянкоўская ў ролі Максіма Багдановіча

Старонка **9**

Новы перадзел Расіі

Старонка **5**

Беларуса- палітуцэкача забілі і разрэзалі

Старонка **8**

У НУМАРЫ

Ганіце баксы

Цана бензіну ў рублях знізілася на 10%, а ў далярах — аж на 22 %. **Старонка 8.**

Казулін гатовы з'ехаць

Палітык не можа знайсці працы ў краіне, таму разглядае варыянты працаўладкавання за мяжой. **Старонка 4.**

Севярынец па сем гадзін у суткі працуе над новым раманам

Адначасова старшыня аргкамітэту Беларускай хрысціянскай дэмакратыі актыўна займаецца падрыхтоўкай да ўстаноўчага з'езду партыі. **Старонка 4.**

Удвая больш «Народнага альбому»

Канцэрт культавага музычнага праекту. **Старонка 11.**

Аднагодак БНР

Сын праведніка свету, «вораг народу», у вайну дырэктар гімназіі ў Мар'інай Горцы, зэк у Інцэ. Лёс чалавека і гісторыя краіны — пра Уладзіміра Лялькова піша Сямён Печанко. **Старонка 13.**

Нацыяналісты — гэта хто?

Піша Сергей Дубавец. **Старонка 5.**

Еўропа хоча перакупіць Лукашэнку

Калі да вясны 2009 году Беларусь вытрымае нефармальныя ўмовы, беларускага кіраўніка запрасяць на саміт «Усходняга партнёрства» ў Прагу. Еўрастабільнасць для Беларусі — артыкул Алеся Кудрыцкага. **Старонка 2.**

Саюзу труба

Путін падпісаў праект пабудовы
БТС-2 у абыход Беларусі.
Здарылася гэта пасля
дыпламатычнага скандалу паміж
Мінскам і Масквой.

Запланаванае на 1 снежня паседжанне т.зв. найвышэйшай дзяржады саюзнай дзяржавы Расіі і Беларусі сарвана. Інфармацыю пра перанос паседжання пацвердзілі Адміністрацыя прэзідэнта Расіі, расійскае МЗС і апарат дзяржсакратара саюзнай дзяржавы Барадзіна. Як піша «КоммерсантЪ», «бакі не сышліся

ў поглядах на развіццё саюзнай дзяржавы» і перанеслі сустрэчу на няпэўны тэрмін. Паводле іншай інфармацыі, беларускі бок у апошні момант прапанаваў уключыць у парадак дня пытанне паны на энерганосьбіты. Што важна, адкладзена прызначанае падпісанне пагаднення пра афіцыйнае стварэнне аб'яднанай сістэмы супрацьпаветранай абароны. Ні адзін з бакоў не бярэ на сябе адказнасці за зрыў перамоваў. Масква вінаваціць Мінск, а Мінск — Маскву.

Адклад паседжання — значны дыпламатычны скандал, які можа папсаваць і без таго дзіўныя адносіны Беларусі ды

Расіі. Адказ з Масквы не прымусіў сябе чакаць.

Увечары таго ж дня Уладзімір Путін падпісаў загад №1754-р, які вызначае парадак праектавання і будаўніцтва ў два этапы Балтыйскай трубаправоднай сістэмы (БТС-2) па маршруце Унеча—Усьць-Луга. Трубаправод пойдзе ў абыход Беларусі.

Мінск, у сваю чаргу, падняў тарыфы на транзіт нафтапрадуктаў. Рашэнне мае ўступіць у сілу з 1 студзеня.

Працяг на старонцы 2.

Крызіс, крызіс, крызіс

Дзяржстат абнародаваў эканамічную статыстыку за кастрычнік. Яна фатальная: проці версанія адтоку ўкладаў склаў 6%, рознічны таваразварот знізіўся на 3,8%, аб'ём прамысловай прадукцыі скараціўся на 2,9%. Валютная выручка зменшылася проці жніўня на 25%.

Бывай, спажывецкі бум. Першы раз за доўгія гады за кастрычнік аб'ём рознічнага таваразвароту не вырас. Нават знізіўся — на 3,8%. Гэта значыць, насельніцтва адчула эканамічныя цяжкасці і завязала кашалі.

Працяг на старонцы 3.

КАМЕНТАР РЭДАКЦЫІ

Шаноўныя чытачы, ад гэтага нумару «Наша Ніва» будзе выходзіць школьным правапісам.

«НН» пераходзіць на яго, бо ставіць перад сабой задачу заваёваць новай аўдыторыі. Вяртанне ў кіёскі «Саюздруку» дае такі шанец. Непрызвычальным людзям чытаць па-беларуску класічным правапісам цяжэй, моцна цяжэй. Тое адназначна паказвалі сацыялагічныя даследаванні, дый кожны з нас тое бачыў або адчуваў на сабе. Гэты псіхалагічны бар'ер абмяжоўваў аўдыторыю. Мы хочам, каб новыя і новыя людзі пачалі набываць газету, ідэнтыфікавалі беларускую мову як сваю, не адчувалі ад яе адчужэння. Было б недаравальна, каб непрыяцель беларускага тыкалі: вось, мы іх дазволілі, і што — жменька чытачоў у іх.

Гэты крок ані кан'юктурны, ані прадыхтаваны эмоцыямі. Рэдакцыя даўно адчувала такую патрэбу для пашырэння кола актыўных носьбітаў беларускай культуры. Лічым патрэбным зрабіць гэты крок цяпер. Спадзяемся, што яго пазітыўны палітычны і культурны эффект можна будзе ацаніць ужо праз некалькі гадоў.

Незалежнае грамадства не павінна замыкацца ў сваім коле. Нацыянальнае свядомасць глыбока пранікла ў шырокія слаі, а незалежнасць краіны стала нацыянальным кансенсусам, на парадку дня — выхад Беларусі са стану васальнае залежнасці ад Расіі, кансалідацыя паўнапраўнае еўрапейскае нацыі.

«НН» пачатку XX стагоддзя выходзіла рознымі правапісамі, мяняла іх, але не змяняла пазіцыі і задач. Так і цяпер. Мяняецца правапіс, але нязменны дух газеты. «НН» застаецца такой сама чыста беларускай, як і была. Наша святыхня — мова. Правапіс у два, яна адна.

Жан-Эрык Хольцапфель, кіраўнік офісу Еўракамісіі ў Беларусі.

Еўрастабільнасць для Беларусі

Ці наважыцца ўрад на еўрааромонт у агульнанацыянальных маштабах?

Стабільнасць, чарка ды скварка, разумны кіраўнік — гэта тыя кіты, на якіх які ўжо год трымаецца ідэалогія рэжыму. Здавалася б, тут ніхто не можа канкураваць з Аляксандрам Лукашэнкам. І вось — сенсация: Еўрасаюз прапануе беларусам практычна тое самае, што і «апостры дыктатар Еўропы». «Стабільнасць, дабрабыт ды эфектыўнае кіраванне», — вось што мае атрымаць Беларусь, далучыўшыся да палітыкі Усходняга партнёрства, новай ініцыятывы Еўрасаюза.

З снежня ў Бруселі адбылася сумесная прэс-канферэнцыя Старшыні Еўракамісіі Жазэ Мануэля Барозу ды Камісара Еўрасаюза ў пытаннях вонкавых дачыненняў і еўрапейскай палітыкі суседства Беніты Ферэра-Вальднэр. Фактычна, гэта была ўрачыстая прапанова рукі ды сэрца шасці еўрапейскім краінам, якія дагэтуль знаходзіліся ў падвешаным стане паміж аб'яднанай Еўропай ды аўтарытарнай Расіяй. Праўда, кіраўніцтва ЕС пакуль гатовае толькі да «грамадзянскага шлюбу», а вось «штатмунд у пашпарце» не гарантуе. Жазэ Мануэль Барозу адназначна заявіў на прэс-канферэнцыі: па-

Працяг на старонцы 7.

Саюзу труба

Працяг са старонкі 1.

Шэраг падзей, якія адбыліся пазней, могуць сведчыць пра тое, што Мінск і Масква паспрабавалі залагодзіць канфлікт. 1 снежня Рассельгаснагляд працягнуў дазвол на экспарт у Расійскую Федэрацыю жывёлагадоўчай прадукцыі дваццаці беларускіх прадпрыемстваў да 20 снежня. На наступны дзень на сустрэчы са старшынём расійскага Ашчаднага банку Германам Грэфам Аляксандр Лукашэнка заявіў, што не бачыць ніякіх перашкод для работы банку ў Беларусі.

Сямён Печанко

ПАРАЛЕЛІ

У Бабруйску правялі фестываль «Мы — бульбашы!»

У горадзе ад 2001 г. праводзіцца фестываль бульбы. Ініцыяе іх Упраўленне адукацыі гарвыканкаму. Чарговы меў назву «Мы — бульбашы!» Каманды 15 школаў рыхтавалі літаратурна-мас-тэатральныя кампазіцыі на заддзельную тэму, музычныя і танцавальныя нумары, паказвалі вы-рабы з бульбы.

Паводле posttimes.ee, tut.by

Прэзідэнт Юшчанка: «Мы не хаклы»

Віктар Юшчанка перакана-ны, што ў найбліжэйшыя гады між Украінай і Расіяй на-дадзяцца добрыя стасункі: «Мы павінны ажыццявіць гістарычнае прымірэнне. Спытайце сёння паляка: хто твой сябра? Ён скажа: украінец. Я перакананы, нас чакае ана-лагічнае з расійскім народам». Ён адначасна роўнасць двох краін: «Мы павінны адзіць ад «малодшага брата». Мы не маларосы, мы не хаклы. Ёсць вялікая любоў да Расіі. Але мы незалежная дзяржава».

ДЗЕ ВАРТА БЫЦЬ

Прэзентацыя «Случкага Збройнага Чыну»

5 снежня а 19-й на Сядзібе БНФ (Машэрава, 8) адбудзецца прэзентацыя дакументальнага фільму «Случкага Збройнага Чыну» пра падзеі антысавецкага паў-стання 1920 г. на Случчыне. Уваход вольны.

© Унутранні ўраг

Рэкамендуем падпіску праз Рэдакцыю: найтанней, найхутчэй

Мы рэкамендуем і просім чытачоў падпісвацца праз Рэдакцыю. Наша сістэма дастаўкі газеты за 3 гады даказала сваю надзейнасць. Усе тыя, каго такі спосаб атрымання газеты задавальняе, хай застаюцца вернымі такой падпіскі.

1) Яна нам выгаднейшая фінансавая.

2) Мы зможам дастаўляць Вам газету хутчэй або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».

3) Лічым важным захаваць сістэму самараспаўсюду дзейнай. Лішніе тлумачыць, чаму.

Цана падпіскі праз Рэдакцыю 10 000 руб. на месяц.

Падпісныя індэксы ў каталогу «Белпошты»: для людзей 63125, для прадпрыемстваў 631252. Падпісачца можна на кожнай пошце. Цана гэтай падпіскі — 12 000 руб. на месяц.

ПІШУП "Сурэспандэнт", УНП 190 788 828	
МІД ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764	
Госудств ат-рымацыйны	3012 206 280 014
Асабістая рэдакцыя	
Прыватны, пач. пра па башу, адрас	
Від аплата	Дата
За газету "Наша Ніва"	Сума
Агулам	
Касір	
ПІШУП "Сурэспандэнт", УНП 190 788 828	
МІД ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764	
Госудств ат-рымацыйны	3012 206 280 014
Асабістая рэдакцыя	
Прыватны, пач. пра па башу, адрас	
Від аплата	Дата
За газету "Наша Ніва"	Сума
Агулам	
Касір	
М.П.	

Каб шпэтыдзень атрымліваць газету, дасылайце адрасы і грошы за газету. Кошт на месяц — 10 тыс. рублёў.

1) Просім усіх ахвотных чытаць газету паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз: тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by, папштовы адрас: 220050, г.Мінск, а/с 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці папштовага пераказу дакладна і разборліва пазначаць адрас, у тым ліку папштовы індэкс і код пад'езду.

Дзякуй

Мікалаю К. з Лунінецкага раёну.
Ірыне З. з Славейскага раёну.
М.Ш. з Клімавіцкага раёну.
Галіне Ч. з Рэчыцкага раёну.
Мікалаю Ш. з Салігорскага раёну.
С.Т. з Лідскага раёну.
Ю.К., Віктару А., Багдану Дз. з Гомеля.
Уладзімеру А. з Ушацкага раёну.
Аляксандру Д. з Карэліцкага раёну.
Н.Б. з Астравецкага раёну.
А.Г. з Кіраўскага раёну.
М.Т. з Случкага раёну.
Л.П., Міхайлу Л., Віктару С., А.К., Юр'ю Л., М.Л., Уладзімеру Г., Аляксандру С. К., Валянціне Ш., Віктарыі М., У.Г., Таццяне Ф., Уладзімеру Б., А.Ш., Ірыне К., Аляксею Ш., М.Б., В.К., Вользе А., Л.Г., Кацярыне Дз., П.Ж., Анатолю С., Сяргею У., Г.К., Ізмайлу А., Алесю Дз., Мікалаю Б., Натальі М., Г.Л., М.Я., В.Ц., К.М., Д.Ш., С.Ш., Эльжашу Б., В.Н., П.Д., Н.Б., Веры С., Вользе Ч., А.З., А.П. з Менску.

Крызіс, крызіс, крызіс

Працяг са старонкі I.

Кастрычнік стаў таксама першым месяцам падзення аб'ёму прамысловай прадукцыі. Сярод рэгіёнаў больш за ўсіх зменшыла абароты Гродзенская вобласць — мінус 10%. Віцебская скараціла вытворчасць на 7,3%, Мінская — на 5,9%, а Гомельская вобласць — на 2%.

Кастрычнік стаў чорным месяцам для чорнай металургіі Беларусі. Зніжэнне вытворчасці ў гэтай галіне, найбольш адчувальнай да сусветнага фінансавога крызісу, складала 23,7%. Адбыўся абвал вытворчасці электраплавасоў — на 51,7%, электралітаў — на 46,9%, макаронных вырабаў — на 23,1%, матацыклаў — на

19,5%, мінеральных угнаенняў — на 12,3%, тэлевізараў — на 8,7%, трактароў — на 7,1%. Прыкметна прытармазіла цэментавая прамысловасць — на 2,5%.

Гэтыя галіны пмат у чым завязаны на замежныя рынкі, дзе назіраецца падзенне попыту.

Непрыемнасць чакае і золатавалютныя запасы: валютная выручка зніжаецца трэці месяц запар.

Са жніўня па кастрычнік ад прададзенай за мяжу прадукцыі паступіла валюты менш амаль на 25%. У верасні падзенне складала 12,9% у дачыненні да жніўня, у кастрычніку — на 16,1% у адносінах да верасня. Гэта самы нізкі паказчык ад студзеня 2008 году.

Тым часам за 10 месяцаў запасы

сыгатавай прадукцыі выраслі на 43,2%.

Рост таварных запасаў пацвярджае пагаршэнне сітуацыі ў замежным і ўнутраным гандлі.

Акрамя таго, аналітыкі агенцтва ПРАЙМ-ТАСС зважаюць на тое, што ўвод у эксплуатацыю жылля ўпаў у кастрычніку ў параўнанні з папярэднім месяцам больш як у пяць разоў — да 168,8 тыс. кв. м.

Беларусь з лагам у месяц — два паўтарае ўсе негатыўныя тэндэнцыі, што маюць месца ў Расіі ды іншых краінах, якія крызіс зачпіў найбольш. Гэта азначае, што пік крызісу ў Беларусі можа прыпасці на вясну або лета наступнага году.

Мікола Бугай

ІНШАЯ ДУМКА

Зарана баяцца

крызісу, мяркую эканаміст
Даследчага цэнтру
Інстытута прыватызацыі і
мэнэджмэнту Аляксандр
Чубрык.

«Наша Ніва»: На колькі
могуць ўпасці заробкі ў
Беларусі на піку крызісу?

Аляксандр Чубрык: Многае будзе залежыць ад канкрэтных дзеянняў ураду. Урад ужо пачынае рэагаваць на прапановы МВФ — не будзе павялічана тарыфная стаўка

першага разраду. На мой погляд, максімальнае зніжэнне можа быць у раёне 5%.

«НН»: Шкоду якім сферам гаспадаркі найбольш нанясе фінансавы крызіс?

АЧ: Усім дастанецца. Прамысловасці праз экспарт, сельскай гаспадарцы — праз субсідыі, паслугам — праз змяншэнне унутранага попыту. Увогуле ж пра магчымую глыбіню крызісу ў Беларусі гаварыць заўчасна. Гэта будзе залежыць ад таго, ці ўдасца ў свеце ў цэлым знайсці нейкія механізмы яго пераадолення.

Запісаў ЗП

Улады абразваюць заробак бюджэтнікаў

Не афішуючы таго, урад знізіў тарыфную стаўку I разраду з 91 тыс. рублёў да 77 тыс. рублёў (на 15,4%) з 1 снежня.

Стаўка ўжываецца для аплаты працы ў арганізацыях, фінансаваных з бюджэту.

Пра гэта паведаміла інфармацыйная кампанія «Інтэрфакс-Захад», спаслаючыся на пастанову ўраду №1818 ад 29 лістапада 2008 г., тэкстам якойа валодае агенцтва.

Ні на сайце ўраду, ні на сайце Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, ні на сайце pravo.by такой пастановы не змешчана, хоць ёсць пастановы з да-

лейнай нумарацыяй.

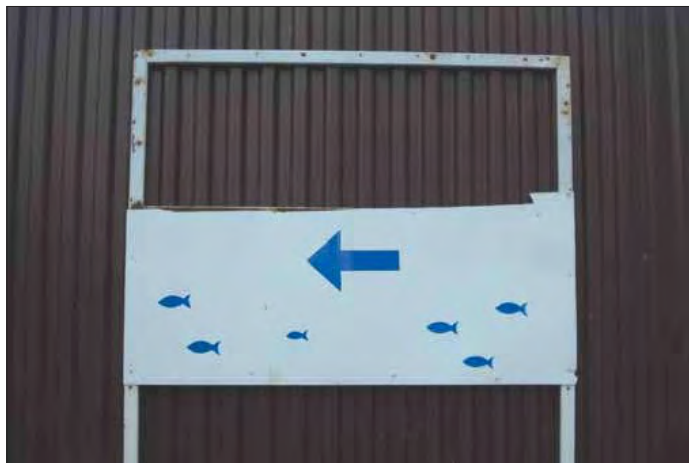
Такім чынам, пастанова ўраду адмяняе пастанову Савету міністраў, згодна з якой тарыфная стаўка з 1 лістапада вырасла з 73 тыс. да 91 тыс. (на 24,7%).

Прычым увосень меркавалася пачатку павысіць тарыфную стаўку з 1 кастрычніка, але павысілі толькі з 1 лістапада.

Да гэтага ж тарыфная стаўка павышалася ў красавіку 2008 г. з 70 тыс. да 73 тыс. рублёў.

З улікам 14-працэнтнай інфляцыі гэта азначае, што за 2008 г. адбылося зніжэнне рэальнага заробку.

АГ

Мільярд даляраў на ўратаванне «Белаграпрамбанку»

Гонар прыняцц рашэнне аб павелічэнні ўласнага капіталу «Белаграпрамбанку» на \$1 млрд дастаў А.Лукашэнка.

Загадам кіраўніка дзяржавы вырасце ўласны капітал банку, які спецыялізуваўся на працы з аграрным сектарам. Гэта дазволіць утрымаць на нагах праблемны банк і самы праблемны сектар гаспадаркі.

Рашэнне аб павелічэнні ўласнага капіталу «Белаграпрамбанку» звязанае з крызісам ліквіднасці. Аграпрамысловыя прадпрыемствы сутыкнуліся з падзеннем попыту і дэфіцытам кредитных рэсурсаў.

Між тым згортанне дзейнасці буйнога банку магло б выклікаць праблемы ў іншых банкаў паводле прыпынку даміно.

Мільярд даляраў дапамогі банку — рэкордная для Беларусі лічба.

Намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Андрэй Кабякоў у сваім выступе перад дэпутатамі ў мінулую пятніцу назваў своечасовай падтрымку банкаўскай сістэме краіны. Яна мае быць вылучана ў аб'ёме \$1,5 млрд за кошт сродкаў бюджэту. Гро-

шы маюць паступіць у снежні.

А.Кабякоў патлумачыў рашэнне аб павелічэнні статутных фондаў дзяржбанкаў неабходнасцю ўмацавання банкаўскай сістэмы Беларусі.

Як бачым, львіная доля першага пакету дапамогі дасталася «Белаграпрамбанку».

Грэф у Менску. А нашо?

З старшынём праўлення «Сбербанку» Расіі Германам Грэфам сустрэўся сам Лукашэнка. У мінулым адзін з кіраўнікоў ўраду, цяпер зямляк Пуціна і Мядзведзева Грэф узначальвае найбольшы Расіі.

Лукашэнка падчас сустрэчы заявіў, што не бачыць ніякіх перашкодаў для працы «Сбербанку» ў Беларусі.

У сваю чаргу Грэф зазначыў, што «Сбербанк» Расіі мае намер прыйсці ў нашу краіну ў якасці стратэгічнага партнёра.

«Сбербанк» вызначае пашырэнне ва ўсходняй Еўропе як адну з сваіх стратэгічных мэтаў. Прычым прайшла інфармацыя, што «Сбербанк» хоча купіць большасць акцый у групе «Райфайзэн», якой належыць таксама беларускі «Прыёрбанк».

МБ

СЦІСЛА

«Белінвестбанк» прыпыніў выдачу ўсіх крэдытаў

Пакуль што — да сярэдзіны снежня, пакуль не надыйдзе дапамога ад уладаў.

Стаўкі ўгару

У той жа час «Белзнешэканамбанк» павысіў стаўкі па крэдытах: жыллё з 17% да 22% (у рублях), на аўтамабілі ў рублях — з 19% да 24%. Спажывецкі вырас да 24%, значае infobank.by. Адначасова банк падняў стаўку па ўкладах «Універсальны» і «Выгадны» на 0,75—1,5%.

Курс даляра дасягнуў 2170—2212 рублёў

Па выніках таргоў замежнымі валютамі 3 снежня на Беларускай валютна-фондавай біржы (БВФБ) курс даляра вырас на 2 рублі і склаў 2170 рублёў. Тым часам банкам дазволена накручваць да яго яшчэ 2%, і яны карыстаюцца з таго напоўніцу. У абменніках даляры прадаюць за 2212 рублёў.

Спыніў працу маслазавод у Добрушы

130 працаўнікоў заводу адпраўлены ў вымушаны адпачынак. Робатнікам аплациць дзве траціны тарыфнага акладу.

Завод выпускаў масла, тварог, малако, казеін. Цяпер гаспадаркі вязуць малако на перапрацоўку ў Гомель.

Віцэ-прэм'ер Кабякоў: Крызіс Беларусі пагражае мінімальна

З выступу намесніка старшыні ўраду Андрэя Кабякова перад дэпутатамі.

Чаму мінімальна? Бо Беларусь «не абцяжарыла сябе высокай замежнай пазыкай» і не пусціла ў эканоміку спекуляцыйны капітал. Разам з тым, дадаў віцэ-прэм'ер, «Беларусі не ўдасца поўнаасцю адысці ад уплыву сусветнага фінансавога крызісу».

«Калі чытаеш аб тым, што ва Украіне прыпынілі сваю работу 17 з 35 доменных печаў у галоўнай галіне краіны — металургіі, як «пасыпаліся» вытворчасці на сусветных аўтагінтах, востра разумееш, што пазбегнуць уплыву крызісу не ўдасца нікому, у тым ліку і Беларусі», — сказаў Андрэй Кабякоў.

Забарона авансавых плацяжоў па імпарце ў Беларусі захаваецца, заявіў віцэ-прэм'ер Андрэй Кабякоў.

Інфляцыя па выніках году складзе 14—14,5 %, прагназуе віцэ-прэм'ер. Гэта трохі менш, чым ва Украіне, але трохі болей, чым у Расіі.

«Нядаўна мы атрымалі першую частку расійскага крэдыту на суму \$1 млрд і ёсць перспектыва, што ў лютым атрымаем яшчэ \$1 млрд», — сказаў Андрэй Кабякоў. Пры гэтым ён не выключыў верагоднасці таго, што

Працяг на старонцы 4.

ФОТО: ВЯЧЕСЛАВ

Казулін готовы з'ехаць

Палітык не можа знайсці працы ў краіне, таму разглядае варыянты працаўладкавання за мяжой.

Паводле прызнання палітыка, працаваць ён бы хацеў па спецыяльнасці — выкладчыкам. Дзе ме-навіта, пакуль няма ведама. Сам Казулін на гэта кажа: «Жыць трэба ў любым выпадку».

«НН» прасіла сп.Казуліна пра інтэрв'ю, але на гэтым этапе прафесар абмежаваў кантакты з прэсай. «Я ўжо быў выказаўся пра магчымасць ад'езду, пасля чаго пачаліся шматлікія чуткі, недагаворкі. Пакуль прыняў рашэнне ніяк не выказвацца на гэты конт. Кропкі над «і» ў гэтай справе рас-стаўляць яшчэ рана, у мяне цяпер іншыя прыярытэты пытанні», — зазначыў А.Казулін.

Паводле нашай інфармацыі, у атачэнні Казуліна не засталася амаль нікога з яго былой каманды. Адшлі нават тыя, хто заставаўся верным былому кандыдату ў прэзідэнты і пасля ягонага змяшчэння з пасады старшыні БСДП.

Адразу па парламенцкіх выбарах Казулін знік з палітычнага жыцця — не было выказванняў у прэсе, перастаў хадзіць на пасяд-жэнні Палітрады АДС. Не з'явіўся Казулін і на Дзядах. Прыкладна ў гэты самы час ён адпачываў «на самым бліжэйшым акіяне».

**Зміцер
Панкавец**

Севярынец па сем гадзін у суткі працуе над новым раманам

Адначасова сустаршыня аргкамітэту Беларускай хрысціянскай дэмакратыі актыўна займаецца падрыхтоўкай да ўстаноўчага з'езду партыі.

«На сёння ў базе БХД знаходзіцца 1800 чалавек, — кажа Павал Севярынец. — Для рэгістрацыі Мін'юсту патрэбна мінімум тысяча. Вось цяпер рыхтуем падобны спіс «тысячы смелых». Па папярэдніх разліках, з'езд пройдзе 1 сакавіка. Мне здаецца, калі добра папрацаваць, што шанцы на рэгістрацыю прыкладна 50 на 50. Апошнія падзеі з той жа незалежнай прэсай паказваюць, што рэжым гатовы ісці на некаторыя саступкі. Дарэчы, за апошнія дзесяцігоддзе гэта толькі другая спроба зарэгістраваць апазіцыйную партыю. Першую — няўдалую — рабіў Навасяда, — кажа П.Севярынец.

Палітыкай жыццё былога палітвязня не вычэрпваецца. Палітык раскавае, што акурат на днях адбыўся восьмы выпуск ды-джэяў Адраджэння — свайго роду лектараў на тэму нацыянальнае культуры. Вось-вось мае выйсці ілюстраваная кніга Паўла «Люблю Беларусь».

Працуе Севярынец і над новым творам. «Пішу раман. Працую над ім па сем гадзін у суткі. Гэта будзе раман пра Бела-русь, болей пакуль сказаць не магу. Калі скончу? Думаю, што гэта справа не бліжэйшага году».

Зміцер Панкавец

ЮЛІА ДАРАШКЕВІЧ

Віцэ-прэм'ер Кабякоў: Крызіс Беларусі пагражае мінімальна

Працяг са старонкі 3.

гэтыя рэсурсы могуць быць атрыманыя ў эквіваленте расійскіх рублёў.

Паводле словаў Андрэя Кабякова, бела-рускі бок гатовы перайсці ў разліках з Расіяй з даляраў на расійскія рублі. На гэтым настойвае Крэмль. «Але для таго, каб гэтыя разлікі ажыццяўляліся, патрэбныя пэўныя аб'ёмы расійскіх рублёў», — сказаў віцэ-прэм'ер.

Таксама Андрэй Кабякоў высока ацэньвае шансы на атрыманне крэдыту Міжнароднага валютнага фонду.

Мікола Бугай

І не хочацца, і колецца

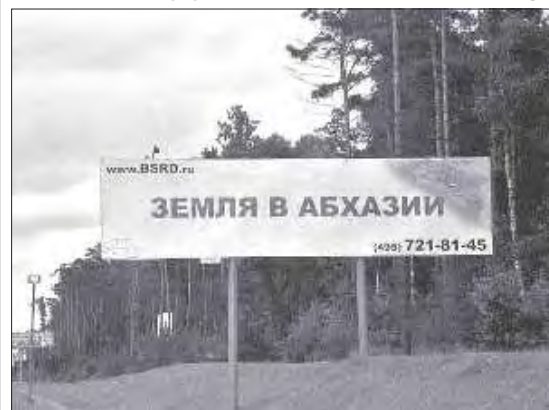
Лукашэнка не спяшаецца з прызнан-нем Абхазіі і Асэціі.

«Мы хацелі б прайсці гэты шлях, як прайшлі яго расіяне, — вельмі абцяжальна заявіў 24 лістапада Аляксандр Лукашэнка ў інтэрв'ю агенцтву Франс Прэс. — Прэзідэнт павінен падпісаць указ, калі гэта прызнанне. Але я хацеў бы, каб гэтая тэма прагучала ў грамадстве, каб наш новы парла-мент гэта абмеркаваў».

Пры гэтым кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што «калі хтосьці ставіць гэтае пы-танне, што гэта — падтрымка Расіі — дарэмна». «Не думаю, што гэта вельмі важнае сёння пытанне для іх. Ужо яны існуюць дэ-факта і дэ-юрэ як незалежныя дзяржавы».

ЗП

**ЗП, БелаПАН,
Бі-бі-сі**

СЦІСЛА

Нягледзячы на некаторыя паляпшэнні...

...выбары ў Беларусі не адпавядалі міжнародным стандартам, гаворыцца ў выніковым дакладзе Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека АБСЕ па ацэнцы мінулых парламенцкіх выбараў.

Сарвана вечарына, прысвечаная Слуцкаму збройнаму чыну

Супрацоўнікі КДБ запатрабавалі ад гаспадары мінскага клуба DAclub, дзе меркавалася адзначыць гадавіну Слуцкага збройнага чыну, скасаваць дамову аб

арэндзе залы. На вечарыну было запрошана каля сотні гасцей з розных рэгіёнаў Беларусі. Планаваўся, што ў DAclub выступіць бард Аляксандр Мельнікаў, гурт «Паўночны воўк» з Віцебска, а таксама маладыя музыкі са Слуцка і Мінска.

Спынілі крымінальныя справы...

...супраць Юрыя Карэнікава і Міхаіла Шарамета за выбух 4 ліпеня. Яны былі затрыманыя ў следчы ізалятар КДБ па падарэнні ў датычнасці да выбуху. Праз тры сутак хлопцаў адпусцілі. Самае цікавае, што 4 ліпеня Карэнікаў быў у

Страсбургу, пра што сведчыць штам у ягоным папшырце.

У Лябедзькі канфіскавалі паўтары тысячы ўлётак

Лідэра АГП затрымалі 2 снежня ў Астраві, дзе палітык раздаваў друкаваную прадукцыю адносна страйку прадпрыемстваў і супраць будаўніцтва АЭС. Падчас вобшуку машыны былі канфіскаваныя 1500 ўлётак і 25 дыскаў з перадачамі «Белсату». Уся гэтая прадукцыя будзе праходзіць экспертызу на конт наяўнасці ў ёй антыдзяржаўнага зместу.

Адным мірам мазаны

Прэзідэнт Венесуэлы

Уга Чавес заявіў, што будзе зноў дабівацца зменаў у канстытуцыю, якія дазволілі б яму зноў балатавацца на пасаду лідэра краіны да 2021 года. Чавес заявіў сваім прыхільнікам на мітынг у Каракасе, што пытанне пра адмену колькасці тэрмінаў, якія адзін і той жа чалавек можа знаходзіцца на прэзідэнцкай пасадзе, павінна быць зноў вынесена на рэфэрэндум. Не ён першы так захацеў...

Клінтан будзе дзяржсакратаркай ЗША

Новаабраны прэзідэнт ЗША Барак Абама на адмысловай прэс-канферэнцыі ў панядзелак паведаміў, што Хілары Клінтан

Новы перадзел Расіі

«Знешэканомбанк» Расіі пераймае кантроль над самымі ласымі заводамі. А хто старшыня назіральнай рады ВЭБу? Уладзімір Пуцін. Піша ў расійскім выданні gazeta.ru **Аляксей Міхайлаў**.

На якіх умовах дае крэдыты ВЭБ? Што звяртае ўвагу — гэта шырокія паўнамоцтвы банку ў дачыненні да даўжнікоў. Застава перадаецца ВЭБ, агульны памер крэдытных ставак з пазычальнікаў не павінен перавышаць \$2,5 млрд (але быў перавышаны пры выдачы крэдыту кампаніяй Алега Дзерыпаскі ў \$4,5 млрд); ВЭБу даецца права безакцэптнага спісання сродкаў для пагашэння крэдыту з любых рахункаў пазычальніка; без згоды ВЭБу пазычальнік не можа прыцягнуць крэдыт ці выпусціць каштоўныя паперы; без згоды ВЭБу немагчыма прадаць (закласці) маёмасць у памеры больш за 10% актываў пазычальніка, абавязковае ўключэнне прадстаўнікоў банку, а таксама рэкамендаваных ім кандыдатаў у органы кіравання пазычальніка (у выпадку з пазыкай для ўнікальнага камбінату «Нарнікель» прадстаўнік дзяржавы ўключаецца ў раду дырэктароў

не пазычальніка, а «Нарнікелю». Прычым мае найвышэйшую пасадку.) Паўнамоцтвы ВЭБу куды большыя, чым у кансорцыумаў заходніх банкаў, што пракрэдытавалі расійскія кампаніі. Яны нават выходзяць за рамкі трымальніка блокпакету акцый, хоць акцыянерам ён не становіцца. І практычна нічым не абмежаваныя. Захоча ВЭБ — задаволіцца цяперашняй заставай для перафінансавання кампаній, захоча — пашырыць яе. Захоча — дасць пагасіць пазыку, а можа аўтаматычна спісаць грошы з рахункаў даўжніка. Такія паўнамоцтвы, відавочна, выходзяць за рамкі банкаўскай дзейнасці і адкрываюць прастор для прыняцця «палітычных» рашэнняў пра лёс кантрольных пакетаў найбуйнейшых расійскіх прадпрыемстваў, якія апынуцца ў распараджэнні ВЭБу. У красавіку «Русал»

Дзерыпаскі набыў у Прохарава пакет акцый «Нарыльскага нікелю» памерам 25% + 2 акцыі за \$7 млрд і 11% акцый «Русалу». На гэтыя мэты «Русал» узяў сіндыкаваны крэдыт у заходніх банкаў аб'ёмам \$4,5 млрд, заклаўшы 13% акцый. З часу заключэння ўгоды кошт акцый «Нарнікелю» ўпаў больш чым удвая. Financial Times пісала, што патрабаванні да даплат былі да \$4 млрд. Пагасіць патрабаванні крэдытараў удалося, павялічыўшы прадмет заставы да 25%. Гэтага замала. «Русал» звярнуўся ў ВЭБ. Рашэнне прынялі апэратыўна. Пяер акцыі, якія паўтоду таму былі больш за \$14 млрд, перададзены ў залог ВЭБу за \$4,5 млрд. У «Русалу» практычна няма шанцаў выкупіць пакет у ВЭБу — ён усё яшчэ віны Прохарава \$2,5 млрд (ці 4% акцый «Русалу»). Другая вядомая ўгода ВЭБу. У 2007 г. «Альфа-груп» заклала ўвесь свой пакет у «Вымпелкоме» (44%) пад два

выпускі аблігацый, выкупленых лондаскім філіялам Deutsche Bank. У кастрычніку праз зніжэнне каэфіцыента «Вымпелкоме» ўзніклі ўмовы, што дазвалялі банку патрабаваць датэрміновага пагашэння пазыкаў. «Альфа» атрымала крэдыт у ВЭБе. На канец кастрычніка кошт 44% «Вымпелкоме» па цэнах НЭФБ склаўся больш за \$5 млрд. У канцы 2007 г. гэты пакет каштаваў болей за \$20 млрд. Ён закладзены ў ВЭБе за \$2 млрд.

Як бачым, даўжнікі ў адчайнай сітуацыі. Яны самі прыйшлі ў ВЭБ і гатовыя на самыя кабальныя ўмовы.

Але хто распараджаецца прадсам выдачы крэдытаў ВЭБу? Назіральная рада банку. Яе старшыня — Уладзімір Пуцін.

Таму ВЭБ набывае буйныя пакеты акцый кампаній праз выдачу крэдытаў за кошт валютных рэзерваў Банку Расіі. Атрымаюць кампаніі гэтыя заставы ці не — паглядзім праз год. Але гэта — праца «вялікімі мазкамі». А ёсць яшчэ інструмент «тонкай настройкі». ВЭБу дадзена 6,4 млрд даляраў са сродкаў Фонду нацыянальнага дабрабыту да канца году на «падтрымку расійскага фондавага рынку». Да канца лістапада палова ўжо патрачана.

Нацыяналісты — гэта хто?

Беларус па-беларуску ў Беларусі — нацыяналіст. Добра. А паляк па-польску ў Польшчы? Выходзіць, таксама нацыяналіст? Піша **Сяргей Дубавец**.

урачыстым з'ездзе Саюдзісу ў Літве быў канфуз. Усе госці выступалі па-літоўску (як маглі, памылкі даруюцца), у крайнім выпадку па-англійску (прыгнёту з боку Вялікабрытаніі на памяці літоўцаў не было). А Саюдзіс, як вы ведаеце, гэта такі літоўскі рух, які прывёў літоўцаў да незалежнасці ад Расіі. І тут выходзіць з прывітаннем наш Станіслаў Станіслававіч і «на чистом русском языке...». Ну ясна, што зразумелі яго, бо самі многія ўмеюць па-расійску. Але ж маеце! Віншаваць з вызваленнем ад русіфікацыі па-расійску...

Не асвіталі яго, праўда. Падумалі, ну гэта ж братка-беларус, ён і так такі рахманы і забіты, ну, не спадобіўся тры словы хоць бы на роднай сваёй мове сказаць. А ў Вільні, між іншага, па-беларуску разумеюць не

горш, чым па-расійску. Бо наша — адна з тутэйшых моваў спрадвечу. Ага, дык я наконт артыстаў. Неяк у нас у Беларусі лічыцца, што калі ты «несанкцыянавана» гаворыш па-беларуску, дык хутчэй за ўсё, — нацыяналіст. Беларус па-беларуску ў Беларусі — нацыяналіст. Добра. А паляк па-польску ў Польшчы? Выходзіць, таксама нацыяналіст? Ну, пра літоўца я і не пытаюся, ён у нас у прынцыпе нацыяналіст. Ух, у крыві ў яго гэта дзела! І ў эстонца таксама. Ок. А калі француз у Францыі па-французску? Як бы гэта так сказаць... Нацыяналіст, але, прынамсі, нейтральны, не са знакам мінус, проста нацыяналіст. Ідзем далей. А расіец у Расіі калі па-расійску гаворыць, ён — хто? Проста харошы чалавек? Нармальныя такі сам па сабе. Ну, як жа інакш расійскаму чалавеку ў Расіі размаўляць, як не па-расійску? Значыць, не нацыяналіст? А чым жа ён горшы за немца ці французав?

Ці — лепшы? Ведаеце, я ўсё ж савецкую школу сканчаў у горадзе Мінску. Шмат там дураты было, але тое, што ўсе народы роўныя, я яшчэ тады засвоіў і да сёння ў гэтым перакананы. Няма ні горшых, ні лепшых, і ўсе маюць аднолькавае права — так нас вучылі. Атрымліваецца, што і расіец, які ў Расіі па-расійску, — нацыяналіст, хай сабе з самым вялікім плюсам. Але — нацыяналіст. Як літовец у Літве ці венгр у сваёй Венгрыі. Усе — нацыяналісты! І беларус, які ў Беларусі па-беларуску, за іх нічым не горшы і не лепшы. Правільна? Правільна. А хто тады такі беларус, які ў Беларусі — па-расійску? Не нацыяналіст? А хто, калі мы высветлілі, што ўсе нармальныя народы на сваёй зямлі — нацыяналісты? Можа, ён — расійскі нацыяналіст? Толькі не трэба пра тое, што беларус і сам не ведае, хто ён. Можа і не ведае, але адчувае гэтую нязручнасць вельмі моцна.

Нездарма пры перапісах насельніцтва абсалютная большасць нашых нібыта рускамоўных беларусаў роднай мовай называюць беларускую. І такім чынам ці то грэх з душы здымаюць, ці то ўладам намякаюць, маўляў, пара б ужо і нам станавіцца нармальнымі нацыяналістамі. Без гвалту, натуральна. Бо кожны хай гаворыць, як хоча, а вось улады павінны гаварыць прынамсі на дзвюх мовах. І артыстам, якія прадстаўляюць нашу краіну на міжнародных конкурсах, варта было б падумаць, за што іх будучы павяжаць яшчэ больш і яшчэ больш эсэмэсак насыплюць.

Вядома, дзеці тут ні пры чым. Калі яны вырастуць, дык зразумеюць, што «цягнулі» на міжнародным конкурсе «за дваіх», бо дарослыя дзядзі і цёці пазбавілі іх часткі той адметнасці, якая ў іных, можа быць, і стала апошняй кропелляй перамогі. Нашы бедныя «дзвюхжылёныя» дзеці! Нават перамагаць умудраюцца ў такіх умовах. Толькі не галасаваць жа за вяртыг, там дзе трэба галасаваць за радасць.

Ну вось, такія справы. Як і абяцаў, гэтым разам свае 10 sms я паслаў з літоўскай тэрыторыі за Грузію. Не таму, што мне іх прэзідэнт падабаецца. Ніякай палітыкі. Проста нумар быў найлепшы. І па-грузінску.

Naviny.by

Глядзёў я дзіцячае Еўрабачанне і разважаў над сваім улюбёным моўным пытаннем. Чаму ўсе дзеці спяваюць на мове сваіх краін і толькі беларусы — на мове суседняй? Вось у мяне і літоўцы знаёмыя пра гэта пытаюцца, і палякі, і ўкраінцы, і нават расійцы, а мне адказаць няма чаго. Нават сорамна неяк перад суседзямі робіцца. І так я гэтым разам рассароміўся, што вырашыў — ну ўсё, калі нашы нарэшце заспяваюць па-беларуску, пашлю за іх 10 sms, хто б там і пра што ні спяваў. Абы мне больш не чырванець. А калі раптам зноў па-расійску, аддам свае эсэмэскі таму, хто проста найбольш спадабаецца. А пытанне сапраўды складанае. Колькі пра яго ні пішуць, а яно ўсё стаіць і стаіць. Ну, дапусцім, гавораць нашы артысты ў жыцці па-расійску. Іх права. Абы ім ды іхняму атачэнню камфортна было, і ўсё ўсіх разумелі. Але калі на выездзе — зусім іншая сітуацыя. Асабліва ў гасцях у нашых суседзяў, якія вякамі цяперлі ад русіфікацыі і таму надта ж капрызліва ставяцца да той мовы, на якой ты да іх звяртаешся. Кажуць, на нядаўнім

Сяргей Дубавец

пісьменнік, журналіст, выдавец. Былы рэдактар газет «Свабода» (1990) і «Наша Ніва» (1991).

У Мінску абвешчана стварэнне ўраду падкарпацкіх русінаў

Актывісты руху падкарпацкіх русінаў правялі ў Мінску слуханні «Падкарпацкая Русь і Рускі свет». На іх быў абраны ўрад аўтаномнай рэспублікі Падкарпацкая Русь. Русінамі называе сябе частка жыхароў Закарпацця, дзе размаўляюць на адметным дыялекце.

25 кастрычніка ў Мукачаве адбыўся II Кангрэс падкарпацкіх русінаў, на якім быў падпісаны мемарандум аб узнёсці русінскай дзяржаўнасці. Уступленне дакументу ў сілу было адкладзена да 1 снежня.

Да гэтага часу, на думку русінаў, украінскія ўлады павінны былі пачаць працэс прызнання аўтаномнай рэспублікі Падкарпацкая Русь. Не атрымаўшы адказу ад афіцыйнага Кіева, русіны сабраліся ў Мінску і абвясцілі пра стварэнне ўраду з 50 чалавек.

Удзельнікі мінскага сходу таксама звярнуліся да парламентаў Расіі і Беларусі з просьбай разгледзець пытанне аб праве русінаў на самавызначэнне.

Аднак, паводле словаў старшыні

камісіі ў міжнародных справах і сувязях з СНД палаты прадстаўнікоў Сяргея Маскевіча, такая заява да беларускіх парламентарыяў яшчэ не прыходзіла. Таксама палітык назваў абуральным сам факт правядзення русінскіх слуханняў на тэрыторыі Беларусі.

Кангрэс падкарпацкіх русінаў фінансуе Масква, і ён дабіваецца адзінага ад Украіны. Ёсць і іншыя плыні русінаў, якія выступаюць за адзінаства Украіны.

АГ; Еўрададз

Беларус апынуўся ў цэнтры вялікага футбольнага скандалу.

Ковель спатыкнення

22-гадовы беларускі нападнік раменскага «Сатурну» і нацыянальнай зборнай Леанід Ковель апынуўся ў эпіцэнтры скандалу. Эпапея з ягоным пераходам з львоўскіх «Карпат» у падмаскоўны клуб нарэшце пачынае праясняцца.

У пятніцу на сайце ўкраінскай каманды з'явілася афіцыйнае рашэнне ФІФА, што «кантрактныя абавязкі між «Карпатамі» і Ковелем дзейнічаюць да 31 снежня 2011 году».

Скандал разгарэўся яшчэ мінулай зімой, калі Ковель падпісаў доўгатэрміновы кантракт з расійскай камандай. Прычым прадало яго ў «Сатурн» мінскае «Дынама». «Карпаты» ж сцвярджалі, што перавялі грошы мінчанам за футбаліста яшчэ задоўга да гэтага, а 31 снежня Ковель падпісаў кантракт менавіта з львоўцамі. Сам беларус кажа, што ў гэты дзень быў у Мінску і чыста фізічна не змог бы паставіць подпіс пад новым пагаднен-

нем.

Агенты футбаліста кажуць, што Ковеля маглі падсунуць дакумент пад відом нейкіх іншых папер. «Карпаты» ж падалі скаргу ў ФІФА. Футбаліст у шматлікіх інтэрв'ю сцвярджаў, што кіраўніцтва «Карпатаў» — «страшныя людзі».

Напэўна, за мінулы год пра справу паспелі ўжо забыцца. Пры канцы сезону Ковель змог замацавацца ў асноўным складзе падмаскоўнай каманды, а таксама атрымаў запрашэнне ў нацыянальную зборную. І цяпер вост такі паварот.

Самае цікавае, што рашэнне ФІФА датаванае яшчэ 21

Леанід Ковель

Нарадзіўся ў 1986 годзе ў Сморгоні. Выхаванец мясцовай футбольнай СДЮШ. Выступаў за мінскае «Дынама», львоўскія «Карпаты». Цяпер гулец раменскага «Сатурна». За нацыянальную зборную Беларусі правёў 5 матчаў, забіў 2 галы.

жніўня, але агучанае яно было толькі цяпер. У Беларускай федэрацыі футболу адпаведны факс з ФІФА не паступаў.

Разам з тым, у рашэнні сусветнай федэрацыі не падамаляецца, ці будучы ўжыты супраць футбаліста нейкія карныя захады, ці будзе ён дыскваліфікаваны.

Справа ў тым, што апошнія гады бюракраты-функцыянеры ФІФА стараюцца пазбягаць гучных скандалаў. Напэўна, яны разлічваюць, што бакі змогуць разысціся палюбоўна і цяпер.

Дарэчы, сусветны фінансавы крызіс дакаціўся і да цяперашняй каманды Ковеля. У аўторак было абвешчана, што дзве падмаскоўныя каманды «Сатурн» і «Хімік» аб'ядноўваюцца ў адну, якая будзе мець назву «Сатурн Юнайтэд». У складзе гэтых каманд апроч Ковеля гуляюць яшчэ два беларусы — Уладзімір Юрчанка і Арцём Радзькоў.

Зміцер Панкавец

СЦІСЛА

У царкве павесілі ікону Сталіна

Настаяцель храму ў Стральне, пад Пецярбургам, выставіў абраз з выявай Іосіфа Сталіна ў мундзіры на фоне купалаў храму Васілія Блажэннага. Аднак ідэя настаяцеля выклікала гнеў прыхаджанаў, якія заявілі, што не будуць хадзіць на службы. Адрэагавала і царкоўнае начальства, і ікону знялі.

У праваслаўных Піліпаўка, у каталікоў Адвент

З 27 лістапада ў праваслаўных вернікаў пачаўся Піліпаўскі

пост, які быў уведзены ў IV—V стагоддзях для падрыхтоўкі да святкавання Раства Хрыстовага. У каталікоў Адвент (з лац. adventus — чаканне, прыйсце) пачынае літургічны год. У першыя чатыры хрысціянства Адвент працягваўся толькі два тыдні, аднак падчас пантыфікату папы Грыгорыя Вялікага гэты перыяд павялічыўся да чатырох тыдняў, да 25 снежня.

Ой, ляцелі гусі

Рада рэспубліканскай грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» прыняла рашэнне

абвясціць птушак IV—V стагоддзях для падрыхтоўкі да святкавання Раства Хрыстовага. У каталікоў Адвент (з лац. adventus — чаканне, прыйсце) пачынае літургічны год. У першыя чатыры хрысціянства Адвент працягваўся толькі два тыдні, аднак падчас пантыфікату папы Грыгорыя Вялікага гэты перыяд павялічыўся да чатырох тыдняў, да 25 снежня.

Спартыўнага каналу пакуль не будзе

Пра гэта паведаміў намеснік галоўнага дырэктара дырэкцыі Белтэлерадыёкампаніі Аляксандр Капелкін. «На жаль, у свеце няма ніводнага спартыўнага каналу, які мае прыбытак або хаця б самаакупны», — зазначыў ён.

Літоўцы не хочуць быць Усходняй Еўропай

Такія вынікі апытання, праведзенага кампаніяй

Vilmorus на замову ўрадавай канцэлярыі. 41% удзельнікаў гэтага апытання хацелі б, каб Літва асацыявалася з краінамі Паўночнай Еўропы — Швецыяй, Даніяй, Фінляндыяй, Нарвегіяй.

Поўны аблом

У Калінкавічах распачатая крымінальная справа ў дачыненні да кантралёра «Беларусбанку», якая выкрала больш за 300 латвійскіх білетаў на суму звыш 1 мільёна 200 тысяч рублёў. Як патлумачыла падазраваная следству, запазычанасць яна

мела намер пагасіць шляхам выйгрышу ў «Суперлато», але гэта ёй не ўдалося.

Крышціяну Раналду стаў уладальнікам «Залатога Мяча»

Паўабаронца «Манчэстэр Юнайтэд» названы найлепшым еўрапейскім гульцом паводле версіі часопісу France Football. Раналду набраў 446 балаў, а форвард «Барселона» Ліянель Мэсі і форвард «Ліверпуль» Фернандо Торэс занялі 2-е і 3-е месцы, набраўшы 281 і 179 пунктаў адпаведна.

Раналду на першае месца паставілі 77 з 96 чалавек.

Прэзерватыў як сродак агітацыі

Актывісты «Руху «За Свабоду» у рамках інфармацыйнай кампаніі «За еўрапейскую Мастоўшчыну» правялі ў Мастоах акцыю, прымеркаваную да Дня барацьбы са СНІДам. Яны раздалі на дыскатэцы ў раённым доме культуры і ў танцавальным клубе 150 прэзерватываў з заклікам «Мы супраць СНІДу». АГ, «Звязда», ru.delfi.lt, БелаПАН, InoPressa.ru

Беларускі кухонны шэпт

Усе часцей у публічных месцах можна пабачыць, як людзі, што нейкі час нармальна гутарылі, раптоўна прыкладаюць руку да вуснаў і нахіляюцца да вуха сурасмоўцы. Піша Руслан Равяка.

Апошнім часам беларусы прыглушаюць голас, калі хочучь нешта сказаць важнае. Гэта вярнулася ў краіну разам з савецкай спадчынай. Разам з чуткамі-плёткамі, гутаркамі на кухні, недагаворкамі.

Ужо не чуваць голасныя спрэчкі ў публічных месцах — у аўтобусах, на прыпынках, у чэргах. Гавораць пра знаёмых, надвор'е, здароўе. Пра дактароў таксама гавораць прыглушана — раптам побач які доктар. Калі ж

гамонка тычыцца нечага... Аглядаюцца па баках, прыглушаюць голас. Гэтае вечнае беларускае шаптанне заўважаюць і замежнікі.

Пачуўшы беларускую мову, твае знаёмыя схаваюць, пакуль побач нікога не будзе, і, прыцішыўшы голас, паведамяць, што таксама галасавалі за Мілінкевіча, Пазіяна, «Пяцёрку +»... што некалі чыталі «Народную

волю», чулі «Свабоду» ці глядзелі ў знаёмых «Белсат».

Шэптам табе па шыраці прызнаецца чыноўнік, што ён таксама за мову і каб «гэты маразм скончыўся».

Просты люд напаўголасу пляткарыць пра начальства. Начальства — пра дурны народ, што пасля дэкрэтаў строчыць скаргі і турбуе рознай лухтою. Старшыня ўчастковай камісіі ціха пажаляцца другому — во,

выбары прайшлі, і ўжо ўсе пра нас забыліся...

Усе зразумелі, што публічныя выказванні могуць прывесці да скасавання кантрактаў, пераводу на горшае месца, траплення ў чорны спіс. Але ж карціць выгаварыцца, чэшацца языком. Як у тым купе з выпадковым чалавекам.

Трэба толькі нахіліцца бліжэй, каб ніхто чужы не пачуў.

Баранавічы

Першы акт марлезонскага балету

Пацяпленне адносінаў з Еўропай яшчэ не раз зменіцца пахаляданнем, а лібералізацыя — рэпрэсіямі. Піша Аляксандр Класкоўскі.

Славутай дарожнай карты — плану пакрокавай нармалізаванай дачыненняў між Беларуссю ды Еўрасаюзам — ніхто дасюль у вочы не бачыў.

Дыялог Захаду з тутэйшай уладай нда прапрыстым не назавеш. Аднак Еўропа «зліла» змест прапановаў афіцыйнага Мінску — таго хатняга задання, што ён гатовы выканаць, каб 13 красавіка 2009 году Брусель не размарозіў візавых санкцый супраць высокага чынавенства. Пытанне: ці выканае?

З Мінску ў еўрапейскія структуры 19 лістапада пайшла папера з аб'яваннем: — падрабязна абмеркаваць з БДПЧ АБСЕ рэкамендацыі датычна палітшэння Выбарчага кодэксу;

— вярнуць у распаўсюд «Народную волю» ды «Нашу Ніву»;

— узяць пад увагу вынікі круглага стала пад эгідай Міністэрства інфармацыі і АБСЕ, прысвечанага пытанням заканадаўчага рэгулявання дзейнасці інтэрнэт-СМІ.

Што маем у сухой астачы на сёння?

Самы канкрэтны пункт — другі. Тут

працэс пайшоў. Ашчасліўленыя рэдакцыі (якія пасля «выкідэсу» незалежнай прэсы з каталогаў ды шпікаў перад выбарамі-2006 амаль тры гады мусілі ладзіць распаўсюд саматужна) падпісваюць дамовы з поштай і саюздрукам. Апальныя друкаваныя брэндзі вась-вось з'явіцца ў кіёсках. Дарэчы, калі іх выкідалі, то ўсё падавалася як «стасункі гаспадарчых суб'ектаў»: маўляў, эканамічна нявыгадна...

Цяпер мы бачым, хто ў нас вырашае, быць ці не быць недзяржаўнай прэсе ў нацыянальных сетках распаўсюду.

Зрэшты, дзеля свабоды СМІ дозу такога «валюнтарызму адлігі» можна ператрымаць. Іншая рэч, што рашэнне палавіністае. За бортам застаюцца яшчэ многія выданні — ад левапазіцыйнага «Товарища» да рэгіянальных газет.

Аўтар гэтых радкоў днямі меў магчымасць асабіста запытацца ў галоўнага ідэолага дзяржавы сп. Янчэўскага пра лёс астатніх рэпрэсаваных медыяў. Адказ быў: пабачым!

Ну што ж, пабачым.

Мой дыялог з кіраўніком ідэалагічнай управы прэзідэнцкай адміністрацыі адбыўся ў кулуарах таго самага круглага стала пра свабоду інтэрнэту, вынікі якога афіцыйны Мінск абяцае ўлічыць. Адамо належнае: прадстаўнікам

незалежнай медыйнай супольнасці цягам дыскусіі ніхто не затыкаў рот (гэта, канечне, норма, але для нас — дзіва).

Большыня экспертаў аргументавана давала, што чыноўніцкі сверб «зарэгістраваць інтэрнэт» — справа безнадзейная, як намер меліярацыйнай канторы асушыць частку Сусветнага акіяну. Грубае адміністраванне хіба што вышчэ інтэрнэт-медый з «.by» у іншыя дамены (шукай ветру ў полі!) ды азмрочыць імідж афіцыйнага Мінску як «ворага свабоды». Цяпер слова за ўладай. На добры лад, варта было б скасаваць шэраг рэпрэсіўных артыкулаў Закону пра СМІ. Бюро прадстаўніка АБСЕ ў пытаннях свабоды СМІ гатовае за мілую душу кансультаваць тут беларускую ўладу. Зноў жа — каб тая толькі захацела...

Ну а самыя цымяныя перспектывы — у пытанні дэмакратызацыі выбарчага заканадаўства.

Тут, па-першае, можна расцягнуць справу на ўзор стварэння канстытуцыйнага акту саюзае дзяржавы: больш гумавага працэсу ў сучаснай гісторыі, мусіць, няма. Па-другое, і тут варта чакаць мікракапічных наступак. Ну зробіць, напрыклад, чатыры дні датэрміновага галасавання замест пяці.

З іншага боку, рыхтуецца сказаць сваё слова апазіцыя. Яна наважылася «прабіць» уласны праект змен у выбарчае заканадаўства. Дасюль усе спробы рэалізаваць права грамадзян на заканадаўчую ініцыятыву (зарэгістраваць ініцыятыўную групу,

сбраць 50 000 подпісаў, атрымаць ухвалу Мін'юсту на праект, унесці ў парламент і г.д.) чынавенства спыняла адным пальчыкам. Фармальную зачэпку знайсці — бы раз плінуць. Як будзе зараз?

Відавочна, што мяч на баку ўладаў.

Сказаўшы «а», трэба сказаць «б». Натуральна, варта чакаць, што, перафразуючы Ляфя і Петрова, за кожныя скормлены Бруселю вітамін Мінск будзе патрабаваць мноства (і зусім не дробных) паслуг.

Шмат што залежыць ад прынцыповасці ЕС.

Цяпер мы назіраем першы акт марлезонскага балету, калі беларускія і еўрасаюзаўскія чыноўнікі дэманструюць вербальнае брананне. Але варта чорнай котцы праскочыць між Мінскам і Бруселем — і ў нас можа пачацца ранейшая душылаўка. Ніводзін рэпрэсіўны механізм не зламаны. Таму звышзадача — дамагацца мінімальна прастойных рамкахых умоваў для палітычнага, медыйнага п'яролізму, развіцця грамадзянскай супольнасці. Дыялог ЕС з Мінскам мусіць стаць болей прастойным. Каб у Бруселю не было спакусы «зліваць» балючыя для беларускай дэмакратычнай грамадскасці пытанні, ставячы фармальныя птушачкі ў адпаведных графах. Кішталту: круглы стол праведзены — птушачка, паехалі далей.

Бо далёка не ад'ездзе на адных прыгожых словах нашага начальства, пракансультаванага лордам Бэлам на прадмет максімальнага ўжывання ліберальнай лексікі.

Еўрастабільнасць для Беларусі

Працяг са старонкі 2.

літка Усходняга партнёрства — гэта максімум таго, што мы можам паабяцання сёння Азербайджану, Арменіі, Беларусі, Грузіі, Малдове і Украіне. Пра сярбоўства ў ЕС для гэтых краінаў гаворкі пакуль няма. Для Украіны гэта — вялікае расчараванне, а вось для Беларусі нават такая прапанова — сапраўдны прарыв на міжнародным фронце. Калі яшчэ колькі дзён таму формула палітыкі Усходняга партнёрства мела выгляд 5 +/- 1 (адзінка, якая ніяк не можа вызначыцца, адпавядала Беларусі), то на прэс-канферэнцыі 3 снежня Старшыня Еўракамсіі адназначна заявіў: «Мы прапануем амбіцыйную стратэгію для шасці партнёраў».

Што канкрэтна атрымае Беларусь ад узелу ў гэтай праграме? «Гэта партнёрства не толькі для дзяржаваў, але і для грамадскай супольнасці, бізнесу, асобных грамадзянаў», — запэўніла Беніта Ферэра-Вальдэр. Наша краіна будзе мець шыроўшы ды лягчэйшы доступ да еўрапейскага рынку. Будзе спрашчацца візавы рэжым — ажно да адмены візаў (гэта канчатковая мэта для ўсіх уздэльнікаў палітыкі Усходняга партнёрства). Рабочым будзе лягчэй паехаць на заробкі ў Еўрасаюз, каб карміць свае сем'і, а ўладальнікам малых ды сярэдніх бізнесаў будуць усяляк дапамагаць развіваць іх справы. Нашых чыноўнікаў будуць вучыць разуму на стажыроўках ў еўрапейскіх інстытутах. Будзе стварацца «Паўднёвы энергетычны калі-

дор», які дапаможа ЕС і ўдзельнікам палітыкі Усходняга партнёрства мець большую паўнацэн у тым, што ім не перакрываць газ у зымовыя маразы... І гэта толькі вельмі прыблізны і няпоўны пералік шматлікіх прапановаў, многія з якіх сапраўды надта прывабныя.

Што патрабуецца ад Беларусі, каб яна здолела ўзяць узел у гэтай ініцыятыве? Натуральна, па-першае, яе кіраўніцтва павінна прыняць вырашальныя, што яно жадае ў ёй удзельнічаць. Дарэчы, 2 снежня пасол Беларусі ўжо меў у Бруселі гутарку з прадстаўнікам Еўракамсіі на тэму Усходняга партнёрства. Але аднаго жадання далучыцца будзе замала — кіраўніцтва Беларусі трэба пачаць паводзіць сябе мінімальна цывілізавана. Па-першае, выпусціць усіх палітвязняў і не саджаць у турмы новых, па-другое, палепшыць стан сродкаў масавай інфармацыі, патрэбныя, вёсці дыялог з Еўропай на конт удасканалення выбарчага заканадаўства, па-чацвертае, па-

лешшыць умовы існавання грамадскай супольнасці, па-пятае, рабіць крокі да таго, каб забяспечваць свабоду асацыяцыі ды мірных сходаў.

Як бачна, усе крытэры выканання гэтых патрабаванняў (апрача, хіба, першага) можна трактаваць досыць вольна. Павераны ў справах прадстаўніцтва Еўракамсіі ў Беларусі Жан-Эрык Хольцапфель тлумачыць гэта тым, што Еўрасаюз вырашыў карыстацца ў дачыненнях з афіцыйным Мінскам не пакрокавай стратэгіяй, а гнуткім інструментам, які дазволіць дасягнуць рэальных вынікаў. Можна меркаваць, што, калі Аляксандр Лукашэнка здолее «патрымацца» да чэрвеня 2009 г. без радыкальнага «закручвання гаек», то ён мае ўсе шанцы з фурарам наведзець устаноўчы саміт Усходняга партнёрства, адлучыць сябе на роўных з заходняй палітычнай элітай.

Ці здолее беларускі ўрад наважыцца на гультно паводле еўрапейскіх правілаў? Для ліберальна-

га крыла паноўных элітаў гэта можа быць шанцам перайсці на новы ўзровень, захаваць, а магчыма, нават і пашырыць свой уплыў у краіне, прасекчы акно на заходнія рынкі. Натуральна, патрэба дазволіць пэўную долю свабоды стварае для рэжыму значны дыскамфорт. Але сёння, калі эканамічны крызіс павольна, але няўмольна бярэ краіну ў абіцц, перспектыва нестабільнасці ў краіне робіцца яшчэ страшнейшай. Еўропа прапануе дапамагчы захаваць стабільнасць у Беларусі — чаму б згэтага не скарыстацца?

Натуральна, пры ўсім падабенстве лозунгаў «стабільнасць, дабрабыт, эфектыўнае кіраванне», ёсць адно істотнае адрозненне: у адным выпадку ў глыбінах абгортцы ідэалагічных абяцанняк-цапанак ляжыць гаркавая пігулка аўтарытарызму, а ў другім — цукерка дэмакратыі, якая, зрэшты, таксама не кожнаму будзе да смаку. Але выбіраць паміж імі, так ці інакш, давадзецца.

Алесь Кудрыцкі

Беларуса-палітуцэкача забілі і парэзалі на кавалкі

21 кастрычніка чэшская паліцыя ў аэрапорце Прагі Рузіне арыштавала двух мужчынаў, якія падазраюцца ў забойстве беларуса Канстанціна Раманюка.

Найхутчэй, што абодва арыштаваныя з'яўляюцца грамадзянамі Казахстана. Яны прыля-

целі ў Прагу з Масквы. Арышт для іх быў поўнай нечаканасцю, яны спрабавалі супраціўляцца.

28 жніўня ў пражскім раёне Мале Хухле супрацоўнікі службы сартавання адкідаў знайшлі ампутаваную чалавечую руку. Пазней паліцэйскі патруль у Госціваскай плаціне знайшоў ступак ад правай нагі. На абедзвюх частках цела былі практычна аднолькавыя разрэзы.

Следства і генетычная экспертыза высветлілі, што часткі цела належаць знікламу без ве-

так 24-гадоваму беларусу Канстанціну Раманюку (на фота), які раней атрымаў у Чэхіі статус палітуцэкача. У вышук Раманюк быў абвешчаны яшчэ 27 жніўня, за дзень да знаходжання адной з частак цела.

Парэшткі хлопца не так даўно былі пахаваныя на ягонай радзіме ў мястэчку Бобр Крупскага раёну. Канстанцін быў адзіным дзіцем у сям'і.

Паводле нашай інфармацыі, Раманюк фактычна не ўдзельнічаў у палітычным жыцці.

Толькі аднойчы запомніўся акцыяй з вывешваннем бел-чырвона-белага сцягу над будынкам спіртзаводу ў Добрушы.

Прычыны эміграцыі былі хутчэй эканамічнымі — ягоную фірму абклалі вялікімі штрафамі. Перацягнуў Канстанцін да сябе ў Прагу і дзяўчыну з Жодзіна.

У Празе ён жыў ужо трэці год. З прадстаўнікамі эміграцыі ён таксама амаль не кантактаваў.

Зміцер Панкавец

3 шанцамі на ўсплыццё

Аляксандр Лукашэнка вызваліў ад падаў чатырох супрацоўнікаў Міністэрства ўнутраных спраў: генерал-маёра Аляксандра Шчурка, першага намесніка міністра ўнутраных спраў — начальніка крымінальнай міліцыі, генерал-маёра міліцыі Віктара Філістоўчэ, намесніка міністра ўнутраных спраў — начальніка галоўнага ўпраўлення кадраў, палкоўніка Віктара Мельнікава — начальніка Дэпартаменту фінансаў і тылу МУС, палкоўніка Лідзію Іванчыкаву — начальніка Дэпартаменту па грамадзянстве і

міграцыі.

Усіх чатырох падазраюць у незаконным атрыманні кавалкаў зямлі ў лесе над Заслаўскім вадасховішчам.

Іх не пасадзілі, як бывала калісьці ў такіх выпадках. У адпаведнасці з указамі ўсе яны перададзеныя ў распараджэнне міністра ўнутраных спраў. Гэта азначае, што яны могуць усплыць на іншых пасадах. А вось у дамах будучы жывыя іншыя людзі.

Мікола Бугай

Гэтыя катэджы належаць звольненым генералам і палкоўнікам міліцыі. Нічога асаблівага, як на цяперашнія часы. Калі не лічыць таго, што дзялянкі зямлі на беразе Мінскага мора каштуюць сотні тысяч даляраў, а чыноўнікі іх адхапілі за 10–25 тысяч рублёў.

Ганіце баксы

Цана бензіну ў рублях знізілася на 10%, а ў далярах — аж на 22%.

Калі сусветныя цэны на нафту знізіліся з 140 даляраў да 50, «Белнафтахім» палічыў, што час бензіну таннець і ў Беларусі. Праўда, не ўтрая, а толькі на 10%.

Такім чынам, кошт бензіну А-76 (Н-80) складае ад 1 снежня 1760 руб. за літр, бензіну АІ-92 — 2220 руб., бензіну АІ-95 — 2530 руб., дызпаліва — 2020 руб.

Найбольш цікава, што новыя цэны на паліва моцна розняцца ў рублях і далярах ЗША. Цана бензіну ў рублях знізілася на 10%, а ў далярах — аж на 22%. Напрыклад, 95-ы — з \$1,34 да \$1,04 за літр. «Бензінавы» курс рубля да даляра складае, такім чынам, больш за 2400 руб.

Раней рублёвыя цэны вылічваліся па дзейным курсе рубля да валюты. Цяпер «Белнафтахім» упершыню ўсталяваў фіксаваныя цэны ў далярах.

Гэта зроблена, каб кампенсавалі дэфіцыт валюты. Дзяржава разлічвае, што людзі пачнуць плаціць за паліва ў далярах, а не ў рублях. Крок беспрэцэдэнтны. Ён паказвае, наколькі бракуе валюты ў краіне.

Камерцыйным запраўкам дазволілі выстаўляць цэны ў еўра ды рублях самастойна. Яны пераважна трохі вышэйшыя за цэны на дзяржаўных АЗС, дзе цэны ў рублях і еўра пералічаныя зыходзячы з курсу, закладзенага ў даляравую цану.

МБ

Колькі каштуе паліва ў суседніх краінах?

	Далараў, за літр 95-га бензіну, у сярэднім	Сярэдні заробак
Мінск, Беларусь	1,17/1,04	450
Варшава, Польшча	1,27	1200
Вільня, Літва	1,00	850
Рыга, Латвія	1,02	900
Масква, Расія	0,85	680
Кіеў, Украіна	0,73	340

Справа Андропова жыве і квітнее

Камітэт дзяржаўнага кантролю адсачыў, калі беларускія чыноўнікі прыходзяць на працу.

За два дні, 25-26 лістапада, кантралёры правярылі 119 арганізацый і ўстановаў. Выявілі больш за 400 чалавек, якія спазніліся.

На службу ў Міністэрства спорту і турызму не спяшаўся кожны шосты супрацоўнік. Позняцца на працу чыноўнікі з міністэрстваў адукацыі, юстыцыі, эканомікі, інфармацыі.

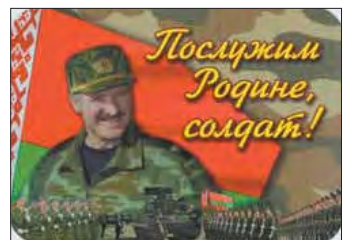
У Барысаўскім райвыканкаме кантралёры налічылі 30 чыноўнікаў, якія спазніліся, у Мінскім — 13, Маладзечанскім — 10.

Старшыня Камітэту дзяржкантролю Язэп Ломач паабяцаў пракантраляваць, як пакараюць непунктуальных.

Падобныя праверкі практыкаваліся ў СССР у пачатку 80-х у часы Андропова. Тады кантралёры рабілі ў працоўны час аблавы нават у кінатэатрах і цырульнях. Тады

савецкай эканоміцы ўсё гэта памагло як мёртваму прыпырці.

ЗП

Лукашэнка на каляндарых

Такі кішэнны каляндарык атрымліваюць у падарунак прызыўнікі аднаго з мінскіх ваенкаматаў. Ужо другі год запар ён друкуецца з асабістай ініцыятывы армейскага начальніка найвышэйшага звяна.

«Салідарнасць»

N.R.M., «Класік-Авангард», Раман Падаляка і Святлана Зелянкоўская ў ролі Максіма

10 снежня на вялікай сцэне Філармоніі ў мегапраекце Ларысы Сімаковіч, прысвечаным Максіму Багдановічу. Удзельнікі праекту — фальклор-тэатр «Госціца» Ларысы Сімаковіч, ансамбль салістаў «Класік-Авангард», Лявон Вольскі і N.R.M., артысты мінскіх тэатраў Святлана Зелянкоўская, Раман Падаляка, Міхаіл Зуй — прэзентуюць містэрыю «Дзень Максіма».

Гэты музычна-пластычны спектакль складаецца з дзевяці навелаў, аб'яднаных скразным вобразам Максіма Багдановіча. Разам з сваімі персанажамі — русалкамі, вадзянікамі, лесунамі, Моцартам і Сальеры — паэт прыходзіць у сённяшні час, сустракаецца з вулічнымі музыкамі-рэперамі, Лявоном Вольскім і гуртом N.R.M., тэатрам «Госціца», рэжысёрам Міколам Пінігіным. Прагучаць і новыя песні на вершы Багдановіча ў выкананні гурту In Search For («У пошуку»).

Танец, жывы гук, аўтэнттыку, сучасныя рытмы, класіку яднае высокая паэзія і сучасная містэрыя пад назвай «Дзень Максіма Багдановіча».

АБ

Чаму жанчына грае мужчыну

Інтэрв'ю з акторкай
**Святланай
Зелянкоўскай,**
якая ў містэрыі «Дзень
Максіма» сыграе ролю
Багдановіча.

«Наша Ніва»: Святлана, пасля такіх інтрыгоўных анонсаў Вашага спектаклю публіка ў трымценні. Апавядзіце хоць трохі пра сам мюзікл, прыдчыніце заслону.

Святлана Зелянкоўская: Ой, не люблю я слова «мюзікл». Мы ставім хутчэй музычную містэрыю. Драматычныя акцёры, рокавыя і фолкавыя гурты сабраліся, каб сыграць на сцэне дзевяць караценькіх гісторый-прыпавесцяў, якія адбываюцца не толькі ў мінулым, у часы нашага паэта Максіма Багдановіча, але і ў сучаснасці. Усе ўрыўкі звязаныя паміж сабой сэнсавы. Сама я буду граць Максіма Багдановіча.

«НН»: Чаму менавіта Максім Багдановіч, а не, да прыкладу, Купала?

СЗ: А я думала, Вы мяне найперш спытаеце, чаму жанчына грае мужчыну (смяецца). Што ж, Максім Багдановіч — таямніца нашай культуры. Ягоная такая непадобная да іншых творцаў (калі браць пад увагу

Прэм'ера спектаклю «Дзень Максіма»

прайдзе 10 снежня ў Вялікай зале Белдзяржфілармоніі (пр. Незалежнасці, 50). Пачатак у 19.00.

ягоных сучаснікаў), ягоная заўчасная смерць, эратызм ягоных твораў — усё гэта прычына таго, што ягонае імя вабіць нават праз сто гадоў. Ён мае свой неразгаданы культурны код. І па сённяшніх вуліцах ходзяць маладыя мастакі, Максімавы нашчадкі, якія гэтакасама, як Багдановіч, хочуць ствараць. Таму, акрамя Максіма, я буду граць самую сябе, акторку Святлану Зелянкоўскую.

«НН»: Забыталі вы ўсё... Вы ж Максім, вы ж і Святла-

У нашай містэрыі Лявону Вольскаму выпала граць... самога Лявона Вольскага.

на?! Каго ж у гэтым выпадку грае Лявон Вольскі?

СЗ: Не паверыце, пасля шматлікіх пераўвасабленняў, якія зазнаў Лявон у цягам сваёй творчай кар'еры, у нашай містэрыі Лявону Вольскаму выпала граць... самога Лявона Вольскага.

«НН»: Гэта не першае Ваше пераўвасабленне ў гістарычную асобу. Шырокай публіцы вы запамініліся роляй Настасі Служкай у аднайменным фільме. Як паўплываў удзел у ім на Вашу кар'еру?

СЗ: Хутчэй адмоўна. Склаўся нейкі стэрэатып пра мае акторскія магчымасці. Два гады я сядзела амаль без сур'ёзных прапанаваў. Але цяпер крызіс пераадолены. Таму «Дзень

Святлану Зелянкоўскую творчаць Багдановіча вабіць непадобнасцю да сучаснікаў і эратызмам.

Максіма — гэта яшчэ і мой дзень.

«НН»: Пасля «Настасі Служкай» Вас на вуліцы часта пазнаюць?

СЗ: Бывае. Хаця падабенства паміж маім вобразам і мною ў жыцці амаль не праглядаецца. Настасся ж такая ўся з сябе. Велічная, уладная. Адным словам, княгіня. Я ж асабіста люблю разняволены тыль. Хоць, бывае, ідэш сабе няспешна па Мінску, і тут раптам людзі

падбягаюць, аўтограф просяць.

«НН»: Пасля скандалу ў Купалаўскім, адстаўкі гендырэктара Кірычэнкі якая цяпер атмосфера ў тэатры?

СЗ: Працоўная атмосфера. А большасць навінаў я даведваюся ад вас, журналістаў. У нас тут іншае выпрабаванне, лютае. Знакаміты будынак Купалаўскага тэатру неўзабаве будзе рэстаўраваць. Вось гэта турбэе найбольш.

«НН»: А з «Максімам» па Беларусі не жадаеце паездзіць?

СЗ: Пакуль усе думкі адно пра прэм'еру. Мы ўсе вельмі

хваляемся. Гэты спектакль — ініцыятыва найперш творчай групы, дык мы павінны былі рупіцца пра ўсё — нават пра распаўсюд квіткаў. Таму пакуль што зарана нешта казаць. Сыграем прэм'еру — а там пабачым.

Гутарыў Павал Касцюкевіч

Дыялог ля білетнай касы

Мужчына: «Максім». Два білеты.

Прадавачка: Хіба Максім прыязджае ў Мінск? Нешта я не чула...

Мужчына: Не, не тая Максім. Два білеты на нашага Максіма, Максіма Багдановіча.

Во дзе крэатыўнасці!

Анонс на ТБ: «Беларускаму камсамолу — 90 гадоў». Але ж у 1918-м сапраўды адбыўся Першы ўсерасійскі з'езд моладзі. Але прычым тут Беларусь? На нашай тэрыторыі тады існавала Беларуская Народная Рэспубліка. Звяртаемся далей да гісторыі. У 1991 г. ХХХ з'езд ЛКСМБ пераймае рэспубліканскую камсамольскую арганізацыю ў Саюз моладзі Беларусі. У 1992 годзе на ўстаноўчым з'ездзе прыхільнікаў камуністычнага кірунку ЛКСМБ адроджаны як палітычная арганізацыя моладзі Беларусі, і па стане на 1 студзеня 1998 г. налічвае 1200 сяброў. Гэтыя дадзеныя з энцыклапедыі. Арганізацыя БРСМ утворылася ў 2002 годзе, а ўжо, па водле ТБ, мае паўмільёна сяброў і праводзіць саракавы з'езд. Во дзе крэатыўнасці!

Нават прапрапрапрапраўся ўсяго — Расія на камсамол так апантана не квапіцца. Такі фальш адчуваецца на ўзроўні падсвядомасці, і маладыя нават не заўважаюць намаганняў ужо не надта маладых дзядазёнаў і цёткаў. Каб гэтую энэргію ды на карысць справы! А рэчаіснасць выглядае так: моладзь (асабліва з навучальных устаноў, бо з імі прасцей) скопам заганыяць на нейкія сходы, там яны галасуюць за нейкія прапановы, выбіраюць нейкіх дэлегатаў, ім расказваюць пра нейкія лагеры, якіх яны не бачылі. Кіраўнік аднаго з прадпрыемстваў горада так і скажаў майму сябру: «Уступайце ў БРСМ ці шукайце працу». Дык чаго вы хочаце ад звычайных грамадзянаў гэтай краіны, калі вам проста мяняць у твар і ў такіх маштабах!

Сяргей Брадавы, Маладзечна

Падзяліся родным словам

У 18 гарадах Беларусі па-

чалася грамадская акцыя «Падорым дзіцячым дамам-інтэрнатам літаратуру на роднай мове». На сёння бібліятэкі дзіцячых дамоў ды інтэрнатаў маюць сціплыя фонды. У найлепшым выпадку беларуская мова там прадстаўлена выданнямі савецкага часу. Маладыя неабыхавыя людзі захацелі даць магчымасць дзецям з малых гадоў чытаць сучасныя, цікавыя і карысныя беларускія кніжкі. Па Мінску ўжо сабрана пад 400 кніжак, па Мінскай вобласці — больш за 200. Ініцыятары акцыі заклікаюць усіх неабыхавых далучацца. Звяззца з каардынатарамі можна праз сайт www.belkniha.org. Кантактныя тэлефоны: (029) 370-02-04 (Ян), (029) 705-50-71 (Хрысціна). А можна і самастойна, без усялякіх акцый, занесці некалькі беларускіх кніжак у бібліятэку найбліжэйшага дзіцячага дому.

ВА, ЮМ, Мінск

Дзе тут будзеш багаты

У нас на кожным рагу крычаць пра энергазберажэнне. Але ж рэчаіснасць паказвае далёка не тое. Возьмем нашу Бягомльшчыну. Стаяць у Бягомлі два паціпавярховыя дамы. Кацельня, якая абслугоўвае гэтыя дамы, працуе на дрэвах. Раней там былі катлы, што працавалі на мазуце. Яны давалі вельмі высокую тэмпературу. Потым праз дарагавізню расейскай нафты катлы занялі. Адзін з тых старых катлоў купіла дорожнабудуўнічая арганізацыя. А другі так і стаіць на двары, яго з'ядае іржа. А гэта ж вельмі каштоўнае абсталяванне. Няўжо нельга яго прадаць туды, дзе ён будзе прыносіць карысць?

А яшчэ ад неразумнага планавання ідзе вялікі перарасход дрэваў, бо жыллё, пабудаванае яшчэ за часамі СССР, слаба трымае цяпло. Няўжо начальнікі думаюць,

што лес бясконцы? Я не вінавачу мясцовую ўладу, таму што на іх ціснуць зверху, яны не ведаюць, што найперш рабіць, але такая сітуацыя не толькі ў нас, але і шмат дзе ў Беларусі. Глядзіш на гэта і думаеш, ці ж будзем мы багатыя. Пакуль што не.

Сяргей Ц., Бягомль

Ці салодка жывецца беларускай вёсцы?

Напэўна, кожны з вас ведае пра адзін з найбольшых калгасаў краіны «Прагрэс Верцялішкі». І тыя, хто быў там, памятаюць, што па прыгажосці і ўтульнасці гэтае месца можа канкураваць не толькі з вёскамі, але і з некаторымі гарадамі. Аднак звернем увагу на тыя вёскі, якія знаходзяцца ўдалечыні ад цэнтру гэтага калгаса, але ўсё ж такі адносіцца да яго.

Вось, напрыклад, Рыздзялі. У гэтай вёсцы жывуць людзі, што калісьці па дванаццаць гадзінаў на дзень працавалі на палях раней названага калгаса. Але як жывуць? У хатах, што ледзь ліпеюць. Дарога ў гэтай вёсцы дарогай завецаць толькі фармалына. І зробленая яна так, што варта пайсці дажджу, як вада цячэ проста на падворак старым людзям, хаты якіх ад старасці аселі так, што вокны ў зямлю ўраслі. Вось і ўявіце сабе: цёплым летам, калі вокны адчыненыя, пачынаецца дождж. Мала таго, што падворак на працягу некалькіх дзён будзе заліты вадою, дык яшчэ потым даждзецца сушыць прамоклую ў час дажджу падлогу. І гэта ўсё ў 80 гадоў!

Але працягнем. Вось старому чалавеку з сапаваным здароўем стала кепска. Што ён будзе рабіць? Як паказвае практыка, у гэтай вёсцы стараыя людзі прымаюць мноства розных таблетак і кладучы ў ложку, гаворачы «а раптам лягчай

Аж сем разоў сустракаецца фота аднаго палітыка на во гэткім «праваслаўным» календары. Здымак даслаў Алег Маркевіч.

зробіцца», а калі нават «дасць Бог не памру». А чаго ж так? На ўсю вёску прыходзіцца 2—3 тэлефоны. А пра ваду і газ зусім казаць няма чаго. І, як бачна, ніхто не спяшаецца абставіны змяняць. Ды і для чаго? Скаргаў няма. Куды ім,

старым, заявы пісаць? А маладыя самі сабе ўсё пабудуюць.

Але ж хто старым дапаможа? Хто пра іх паклапоціцца? Напэўна, толькі анёл-ахоўнік.

З верай у перамены да лепшага, Asia

ЧЫТАЦЬКІ ВОДГУКІ НА САЙЦЕ NN.BY

...на пазоў у суд, паддзены жыхаром Віцебску Сяргеем Каваленкам, з патрабаваннем пакараць вытворца гарэлкі «Бульбаш» за абразу нацыянальнай гонарнасці.

Minak

Тых, каму падабаецца, назва гарэлкі «Бульбаш», можна спытаць, ці даспадобы ім будзе, калі прадпрыемства выпусціць для расійцаў гарэлку «Кацапф», для палякаў — «Пішэк» і далей «Хохоль», «Лябусь», «Жыдф» пархаты?

kyiv-minsk

Выдатна! Ані ўкраінцы, ані расійцы не здольныя да гэткае самаіроніі. Гэта як паказчык маральнага здароўя нацыі. Усё адно халюць усе называюць халхалі — чаму не скарыстацца раскручанай назвай для брэнду? У Кіеве «Бульбаш» — найлепшы падарунак, які выклікае не пагарду, а зайдрысць да беларусаў: «А вось жа ў нас паспрабуй назаві — такое пацнецца!» І гэта несвабода.

Кейстут

Што тычыцца менавіта «бульбаша», то я яшчэ ніколі не чуў выкарыстання гэтай мянушкі ў мэтах знявагі мяне як прадстаўніка нейкай непаўнаважнасці нацыі. Можна, не трэба выдумляць праблемы на роўным месцы?

Саянаў

Гэта ад маральнай прычынаснасці. Гэтаксам спадар, які здолеў маральна прызычыцца да ласкава-пашчотнага да сябе звароту — «ідыётушка ты наш, крэтынушка». Усё залежыць ад самацэнкі чалавека. А планка самацэнкі не ёсць велічыняй пастаяннай. Пачынаецца з «паўжартоўных дробязяў», і я толькі чалавек падрытаваны ўжо маральна не бачыць «дробязяў» і спісваць усё на «паўжарт», з таго самага моманту планачка пайшла ўніз.

Амциславец

Калі б проста «Бульбаш», то халера на яго, але ж вось гэтак «б»!.. Сп.Сяргею Каваленку — рэспект і поўная падтрымка, паспрабуй зрабіць тое самае. А потым яшчэ трэба будзе з «Манарх» разабрацца.

Ліс

Няма чаго піярыць зняважлівае стаўленне да беларусаў. Не ведаю, каб хтосьці з вялікай павагі беларуса клікаў бульбашом.

Кнехт

Куды глядзіць дзяржава? «Прэзідэнтамі» старшыняў называць забаронена, а «бульбашамі» абываць беларусаў дазволена...

...на публікацыю пра забастоўку студэнтаў італьянскага ўніверсітэ-

ту Сап'енца

Піша італьянка Лідыя Федэрыка Мацыццэлі, якая вывучае беларускую мову: «Калі ласка, беларускія студэнты: НЕ бярыце прыклад з нас! Ведаецца, што яны крычаць на ўвесь голас, нібы ўсе носьбіты Маякоўска? Крычаць: «Мы не хочам ані Дзяржавы, ані Улады», «Мы хочам Камунізму», у іх герб — Серб і Молат (мо гэта вам, беларусам, нешта нагадае?). Я там кожны дзень і магу сказаць — гэта ганьба, тое што яны робяць. Але для нас гэта не навіна — я там правучылася шэсць гадоў, факультэт акупавалі за гэты час разы чатыры. А калі быць «жывым» — значыць піць, курць і скончыць факультэт за 8 гадоў (калі нармальна было б за пяць)?.. Вядома, не ўсе такія. Есць і сапраўды палітычна свядомыя. Але ў нас ва ўніверсах дыктатура: альбо ты камуніст — альбо ніхто. Ва ўніверсітэце студэнты жывыя толькі каб гаварыць пра Леніна і ягонае значэнне ў гісторыі камуністычнай думкі (мы ў 2008 годзе!) У нас у Італіі людзі палітычна актыўныя, і студэнты вельмі, але... не думайце, што гэта заўсёды так добра. Калі Папа не мог гаварыць, я была там, пратэставала супраць пратэсту... але хто нас слухаў? Усіх спалохалі студэнты-камуністы. Ой, я люблю палітычную італьянскую актыўнасць, але не такую».

26 лістапада споўнілася 78 гадоў ад нараджэння Уладзіміра Караткевіча.

КАЛЯНДАР

Уладзімір Караткевіч. Беларуская песня

Дзе мой край? Там, дзе вечно песню плыве Белаежа, Там, дзе Нёман на захадзе поніць варажую кроў, Дзе на ўзвышшах Наваградскіх драмліць суровыя вежы І вішнёвыя хаты глядзяцца ў шырокі Дняпро.

Ты ляжыш там, дзе сіняя Прыпіль ласкава віецца, Дзе Сафія плыве над Дзвіною, нібы карабель... Там, дзе сэрца мае з першым крокам, як молат, заб'ецца, Калі б нават сляпым і глухім я прыйшоў да цябе. Што сляпым? Нават мёртвым успомню высокія зоры, Над ракою чырвонай і цынянай палёт кажаноў, Белы ветразь на сініх, на гордкіх, як мора, азёрах, І бары-акіяны, і неба — разлівы ільноў.

Дзе мой край? Там, дзе людзі ніколі не будуць рабамі, Што за поліўку носьць ярою ў безнадзейнай турме, Дзе асілі-халцы маладымі ўзрастаюць дубамі, А мужчыны, як скалы, — ударшчы і зломіцца меч.

Дзе мой край? Там, дзе мудрыя продкі ў хвоях паснулі, Дзе жанчыны, як радасны сон у стагах на зары, А дзяўчаты, як дождж залаты, А сівая матулі, Як жніўе з павуціннем і добрае сонца ўгары. Там звянцят неўміручыя песні на поўныя грудзі, Там спрадвеку гучыць мая мова, булатны клінок.

Тая гордая мова, якую й тады не забудзем, Калі сонца зямлёю ў апошні загібляццэ змрок. Ты — наш край. Ты — чырвоная груша над дзедаўскім домам, Лістападаўскіх анічак густых фасфарычных рацэ, Ты — наш сцяг, што нікому, нікому на свеце, нікому Не дамо абсяняць, апаганіць, забіць ці мячом звязецца. Мы клянёмся табе баразною сваёй першай на полі Апошняй раллі, на якую ўпадзем у журбе.

Мы клянёмся табе, што ніколі,

Ніколі, Ніколі, Так, Ніколі не кінем, Не кінем, Не кінем цябе.

ў капелюшы...

Звыклага перапынку на месцы, дзе «большасць некалі перакладала касету», не было. Нездзе пасля «Аргентынскага танга» спадар Міхал раскажаў каротка пра кампанію «Будзьма!», пры падтрымцы якой адбыўся канцэрт. Письменніку Уладзіміру Арлову і мастаку Змітру Герасімовічу былі прэзентаваныя фірмовыя торбы кампаніі з боханамі хлеба. Такім чынам быў уганараваны плён іх працы — кніга «Краіна Беларусь».

Потым зала сустрэла Казіка ды Юзіка, паміж якімі на «лузе» адбылася «бітва добра са злом». Дзякуючы Аляксандру Памідораму рэпавыя матывы надзейна прыжыліся ў «Народным альбоме». Апошнія радкі «Надзенькі» спявалі ўсёй залай колькі разоў. «Снежань, студзень і люты» выканала Круглова, скончыўшы песню гулівым «ча-ча-ча». «Майскую песню» яна спявала побач з Вайцхошкевічам. Задумаўшыся, мабыць, пра нешта сваё, дадала лішнія «раз-два-тры». Зміцер не разгубіўся і падтрымаў былую жонку: «айн-цвай-драй». «Простыя словы» зала прымала стоячы, атрымаўшы ў падарунак кароткі паўтор насамрэч народнай песні. Але ўгаварыць музыкаў на большае не ўдалося: «Прыходзьце заўтра, дарагія сябры!» Бо сёлета ўдзельнікі «Народнага альбому» паламалі традыцыю выступаць раз на год. І надалей яны абяцаюць даваць па некалькі канцэртаў. Мо і за Мінск выедуць нарэшце?

Бо «Альбом», якому пераваліла ўжо за дзесяць гадоў, застаецца адным з самых чаканых і запатрабаваных імпрэзаў. Дзіва: людзі ідуць на яго, хоць дакладна ведаюць, якія песні і ў чым выкананні пачуюць. Адна з прычынаў — многія грамадскія і палітычныя праблемы, якія чаплялі беларусаў у часы санацыйнай «панскай Польшчы», абмежаваны ў «Альбоме», яшчэ не жывыты. А маральныя — дык не будуць жывыты ніколі. Таму «Народны альбом» вечны. Рыхтуйцеся, музыкі!

Сямён Печанко

Удвая больш «Народнага альбому»

Канцэрты «Народнага альбому», мяркуючы па ажыятах ля касаў, здольныя сёння збіраць вялікія пляцоўкі. Аднак для гэтага праекту найлепш пачынаюць камерныя памяшканні — сцена Купалаўскага тэатру або Малая зала «Казы», як часам пяшчотна называюць КЗ «Мінск».

Які канцэрт без спазнення? Зала поўная людзей, час пачы-

наць, а на сцэне — адно крэслы замест артыстаў. Хтосьці з гледачоў з першага шэрагу паклаў у каляну, што ляжаў на сцэне сярэд інструментаў, тысячную купюру.

Музыкі нібы чакалі гэтага знаку. Загучалі «Пад прыгнётам панскім», «Маладое півна». «Матку Боску Вастрабрамскую» выйшла спяваць Вераніка Круглова, якая дзеля канцэр-

таў адмыслова прыехала з Берліну. Вераніка відавочна радавалася мінскай публіцы.

Калі Лявон Вольскі і таварышы хвацка адспівалі «Эх, змагаліся...», Міхал Анемпадыстаў маралізатарскім тонам нагадаў у мікрафон, што шмат піць дрэнна і так зусім нельга рабіць. Увогуле, аўтар тэкстаў «Народнага альбому» многа маралізаваў. Тое ж «нельга» ён

сказаў і пра «Кантрабандыста», чым выклікаў абурэнне Касі Камоцкай: «Свабодная Еўропа! Палякаў пазбавілі занятку, які яны дзесяцігоддзямі рабілі з душой!». Лявон Вольскі супакой Касю, маўляў, не той ужо час на двары, эканамічны крызіс, разумеецца. Пад націскам Анемпадыстава музыкі згадзіліся і са шкоднасцю шпіянажу. Чым далей, тым часцей паміж песнямі музыкі спрачаліся і жартавалі, перамаўляліся з залай, аж пакуль Лявон Вольскі не прапанаваў зладзіць ток-шоў.

«А зараз народная песня, адна з дзюх народных у гэтым альбоме, астатнія — антынародныя» — анансаваў жывую «Lomir zech iberbetn» Анемпадыстаў. На крэсла ўсеўся Аляксандр Памідораў і радасна адзначыў наяўнасць ахвяравання

Купалаўскі тэатр зачыняць на год

Будынак Нацыянальнага акадэмічнага тэатру імя Янкі Купалы ад другой паловы 2009 году становіцца на рэканструкцыю. Актёраў чакае шлях брэменскіх музыкаў. Купалаўцы будуць вымушаныя выступаць на «выязных» сценах: Палацу культуры прафсаюзаў, Палацу чыгуначнікаў і клубу імя Дзяржынскага. «Міністэрства надзвычайных сітуацый не задавальняе цяперашні стан будынку з гледзішча пажарнай бяспекі, і таму рэканструкцыя проста неабходная», — кажа былы гендиректор тэатру Мікалай Кірычэнка.

Разглядаюць розныя планы рэканструкцыі. Нават такі, паводле якога фасаду вернуць першапачатковы выгляд. Тады не было бакавых крылаў і на другім паверсе наведнікі маглі

выходзіць на прыгожую тэрасу. А заду — наадварот: мяркуюцца зрабіць прыбудовы, бо акцёрам не стае месца, і ў дадатак паводле тэхнікі бяспекі павінна быць некалькі выхадаў проці цяперашняга аднаго. На паддашкі арыгінальныя, драўляныя, кроквы і перакрыцці заменіць на бетонныя.

Будынак Купалаўскага тэатру — гістарычная каштоўнасць. У 1917 г. тут праходзіў лёсавызначальны для незалежнасці Першы Усебеларускі кангрэс. На падмошці Купалаўскага ступалі ўсе зоркі беларускага тэатру, тут выступалі таксама Камісаржэўская, трупя Меерхольда, чытаў свае творы пісьменнік Шалом-Алейхем.

З прычыны набліжання рамонтнага рэпертуару скарачэння, але рэпетыцыя новых спектакляў

ідзе. Да прыкладу, рыхтуецца «Знак бяды» паводле Васіля Быкава. З спектаклем працуе пастаноўшчык «Цутэйшых» Мікалай Пінігін. Ці пасее прэ-

м'ера прайсці ў сценах Купалаўскага, ці ўжо ў вязной зале — немаведама.

Павал Касцюкевіч

Купалаўскі да рэстаўрацыі (1950-я).

Канцэрт Беларускага клубу лютністаў

Канцэрт Беларускага клубу лютністаў адбудзецца 6 снежня ў Музеі гісторыі тэатральнай і музычнай культуры (Музычныя завулак, 5). Пачатак а 16 гадзіне. У праграме: Эрнст Готліб Барон «Арыя», менуэт невядомага аўтара з Стагольмскага манускрыпту, «Падміргні, і яна пойдзе за табой» (жыга), фрагменты з Полацкага шпытка, Віленскі шпытка «Гальярда». Уваход па квітках на музейную экспазіцыю (каля 1500 руб.).

Дакота напісала для Еўрабачання песню на беларускай мове

Спявачка ў апошні дзень падала заяўку на беларускі адбор да Еўрабачання. А заспяваць нечакана вырашыла на роднай мове. Тэкст для хіта напісаў паэт Глеб Лабадзенка.

У Беларусі спявачка выступае не часта. Хоць у Расіі 18-гадовая Дакота напраўду папулярная артыстка з фан-клубамі ў дзесятках гарадоў. Паўдзельнічаць у беларускім адборы яе пераканалі прадзюсеры і расійскі Першы канал, з якім у спявачкі падпісаны кантракт.

Дакота: «Я пабачыла, што за маёй спінай такая падтрымка, і вырашыла паспрабаваць. Песня ўжо амаль гатовая. Я праспяваю ад імя ўсіх дзяўчат і нявест, якія не дачакаліся кахання з вайны. Музыку напісала я, а тэкст — паэт Глеб Лабадзенка. У ягоныя словы я дадала нешта ад сябе, атрымаўся

творчы тандэм».

Спявачка мяркуе, што надышоў час паказаць Еўропе, што ў нас ёсць родная мова і на ёй можна спяваць прыгожыя песні, а расійскія прадзюсеры падтрымалі гэтую ідэю Дакоты.

«Я была на Еўрабачанні ў Бялградзе, — узгадвае Дакота. — Тады я пачула нямала прыгожых песень на розных мовах. Краіны прадстаўлялі свае культуры. І мне стала крыўдна, што беларусы ўвесь час спяваюць па-англійску».

Гэта не першая беларускамоўная песня Дакоты. Спявачка напісала ўжо не адну кампазіцыю на роднай мове. Але яе фаны пакуль ніводнай з іх не чулі.

Беларускамоўных песень на адборы на Еўрабачанне няшмат. Як паведаміла прадзюсер

Еўрафэсту Настасся Ціхановіч, «артысты пераважна выбіраюць англійскую мову». Засноўных канкурэнтаў Дакоты выступаць Пётра Ялфімаў, Гюнеш, гурт Litesound, Вольга

Плотнікава, Аляксандр Патліс, — кажа Ціхановіч.

Беларусы яшчэ ні разу не вазілі на Еўрабачанне песень на роднай мове.

Паводле Еўрабачання

Дай дарогу!

Д.С.П.Г.,
Go-Records,
2008

Мясцовы каларыт, як у спеве пра недарэку, што скраў «смярдзючыя сардзіны» на «Санта-Брэмар».

Мілая і забаўная панк-споведзь ад зорак берасцейскага андэграунду паявілася ў часы дэфіцыту на шчырую рок-музыку. Мала хто цяпер з такой свіноўскай адданасцю і хоеўскім пахвігізмам спявае пра лайдакоў, наркотоў ды абібокаў. Асабліва душэўна выходзіць, калі бярэцца мясцовы каларыт, як у загалоўным спеве пра таго недарэку, што скраў «смярдзючыя сардзіны» на «Санта-Брэмар». Юрык Стэльскі дае чаду, не шкадуючы ні сябе, ні (вушы) людзей. Ён то кідае праз сказ брыдкаслоўі, то гітарнага броду дае, то ў рэгі схіляецца, з смяшком, канечне («марыяхуана: пяць год за паўстакана»). Лепей за «Дай дарогу!» у гэтай плыні ў Беларусі можа быць толькі «Голая манашка». Цяжка прыняць толькі апошняю тройку рэміксаў ад 4Kuba. Не гарманіруючы яны з тэкстамі.

Яўген Канавалаў і Віктар Сямашка

Блуканні,
2008,
самвыдат

Абарыгенскія танцы пад «Лявоніху».

Сумесная праца гітарыста, што канструюе ракеты, і флейтыста, які працуе на радыё. Яўген Канавалаў — зорка беларускага року 1960-х (ён граў у першых беларускіх рок-гуртах «2+2», «Алгарытмы» і «Эльфы»). Ён выступае на блюзава-сэйшнах ды запісвае для сябе інструментальныя п'ескі. Віктар Сямашка вядзе самую цікавую музычную праграму ў айчынным ФМ-эфіры «Новая зямля». Іх «Блуканні» — для тых, хто любіць цыгучыя інструментальныя развагі кшталту саўндтрэку Ніла Янга да фільму «Мярыцвяк». Усяго на дыску «дзесяць спонтаных імпрывізацый». Свядома Яўген і Віктар пазначылі трэкі толькі нумарамі — хай слухачы самі даюць ім назвы, бо такая музыка можа выклікаць розныя асацыяцыі. Назва самой працы тлумачыцца проста — Канавалаў з Сямашкам блукаюць па стылях, эпохах і часах. Да ўсяго пры запісе альбому былі скарыстаныя разнастайныя гукі: размова маленькай дзяўчынкі, гукі лесу ды арэяў, абарыгенскія танцы пад «Лявоніху» ды шмат яшчэ маласпалучальных між сабой рэчаў. Шукаць у «Блуканнях» логікі не варта. Трэба проста слухаць.

Віталь Артыст

Не без білета, West Records, 2008

«Здыхлік супраць чалавека-пінгвіна», «Тэма хітрага даішніка», «Афрыканскі лес».

Лідэр «Без Білета» пашырыў межы ўласнай творчасці і запісаў альбом летуценнага электроннага інструменталу для вузкага кола аматараў. Часам зусім ужо нечакана філасофскага, як для лідэра поправага праекта. На гэтым дыску паўстае ўжо не Барзоў, але яшчэ не Курохін. На дыску сабраныя трэкі, якія аніяк не ўкладаюцца ў канцэпцыю «Без Білета», напісаныя з камерцыйных (да тэлесерыялаў і рэкламы), сяброўскіх (для тэатру «Інжэст» і Самы з Сірожам) матываў і душэўных памкненняў («Плошча Каліноўскага»). Тут сустракаюцца разважлівыя нью-эйджавыя рэчы («Дабрацца жывым»), спробы сябе ў буйных музычных жанрах (аркестравачка «Здыхлік супраць чалавека-пінгвіна»), іранічныя музычныя замалёўкі («Тэма хітрага даішніка») і медытатывныя імпрывізацыі («Афрыканскі лес»). Ёсць месца і ўсходнім матывам («Любоў дракона»), і заходнім («Гэта ўсё глупства, Джоні»). У цэлым альбом міножны паводле настрою, што падкрэсліваюць два слазлівыя трэкі пры канцы.

Асабістая падзяка за «Плошчу». Хоць назву трэку можна было на-

пісаць па-чалавечы.

The Stokes

Не замерзай, West Records, 2008

Шанцуе нахабным, а гэтага ў «стоксаў» удосталь.

Наваполацка-мінска-маскоўскі гурт выконвае просценькую рок-музыку з ухілам на баладнасць і з аглядаю на канец 1980-х. Прычым, як з музычнага, так і з тэкставага гледзішча. Нетаропкія гітарныя сола, сакавітыя клавшы і драматызм у вакале. Хоць Стоксу не стае эмацыйнасці Банджові ды вобразнасці расійскіх рокераў (затое ўласцівы іхнім тэкстам загадны лад прысутнічае ледзь не ў кожным трэку — «Ідзі са мной», «Убегай», «Сустракай» ды г.д.). Альбом запісваўся фактычна ўжывую, але «стоксы» заўжды гучалі на канцэртах больш эмацыйна, а ў запісе часам надта ўжо блыкла. У цэлым маглі б яны сысці за «мужычынскі» варыянт «Гораду 312», калі ўжо так ірвуцца ў расійскі шоу-біз, бо з боку прафесіяналізму ды падыходу аніякіх нараканняў няма. Але такіх гуртоў у Расіі немаведама колькі. Зрэшты, шанцуе нахабным, а гэтага ў «стоксаў» даволі. З песень асабліва нічога не вылучаецца. Так Лёша Сток і не напісаў за некалькі гадоў нічога лепей за «Под куполом небес».

IQ48

Гепой, West Records, 2008

Спробы зайсці на тэрыторыю сур'ёзнай паэзіі сканчаюцца няўдачай.

IQ48 можна дараваць усе недаравальныя іншым: і мавэтонаўскія цытаты з савецкіх кінафільмаў, і няроўны вакал, і няроўныя тэксты. Бо яны ствараюць настрой. Іх прэ, ад таго і прэўся сам. Здаровага нацыяналізму з часоў «Вар'ятаў» у IQ паболела заўважна, і музыкі цалкам адмовіліся ад расійскамоўных тэкстаў.

У новым альбоме «ласёў» два пачаткі — сцёбны і змагарскі. Праўда, часам спробы зайсці на тэрыторыю сур'ёзнай паэзіі сканчаюцца няўдачай, як абсалютна пралётны нумар «Гэй, наперад». Гэтак дысгарманічна на словы Купалы яшчэ ніхто не паяў. Але ў выпадку з кранальнымі вершамі Міхала Анемпадыстава «Свято ў цемры» і «Схаванае сэрца» — усе нармуль. Гэтыя два гошыя трэкі — галоўныя на альбоме. Звяртае ўвагу сур'ёзнага да манументальнасці «Будзе вайна». Ці прыжывецца ў рэпертуары?

Самая душэўная песня альбому ідзе схаваным бонусам — запісаная ў акустыку і заспяваная на трясінцы «Чиво ты?»

Сяргей Будкін

Аднагодак БНР

«Шмат пражыў, а перажыў яшчэ болей», — кажа пра сябе **Уладзімір Лялькоў**, якому споўнілася 90 гадоў. Ягоны лёс — архетыповы для інтэлігента таго пакалення. Сын праведніка свету, «вораг народу», у вайну ён быў дырэктарам гімназіі ў Мар'інай Горцы, за што адседзеў у Інцэ амаль дзесяць гадоў. Піша **Сямён Печанко**.

«Неяк я вярнуўся з школы, а ў хаце вэрхал, поўна чужых людзей. Маці ў слязах, кажа, што бацьку арыштавалі. Аказваецца, «камбедаўцы» прыйшлі выграбаць у нас хлеб. Кінуўся на аднаго з іх з палкай, — прыгадаў спадар Уладзімір свой першы антысавецкі выступ. Канфлікт з савецкай уладай быў непазбежны, бо сям'я ягоная была адносна заможнай. Жылі на хутары, трымалі гаспадарку, а таму мелі што на стол пакласці ды на плечы аграпуць. «Што казаць, дзяцінства ўспамінаю з радасцю, бо хоць і працаваць даводзілася, але і мелі з таго».

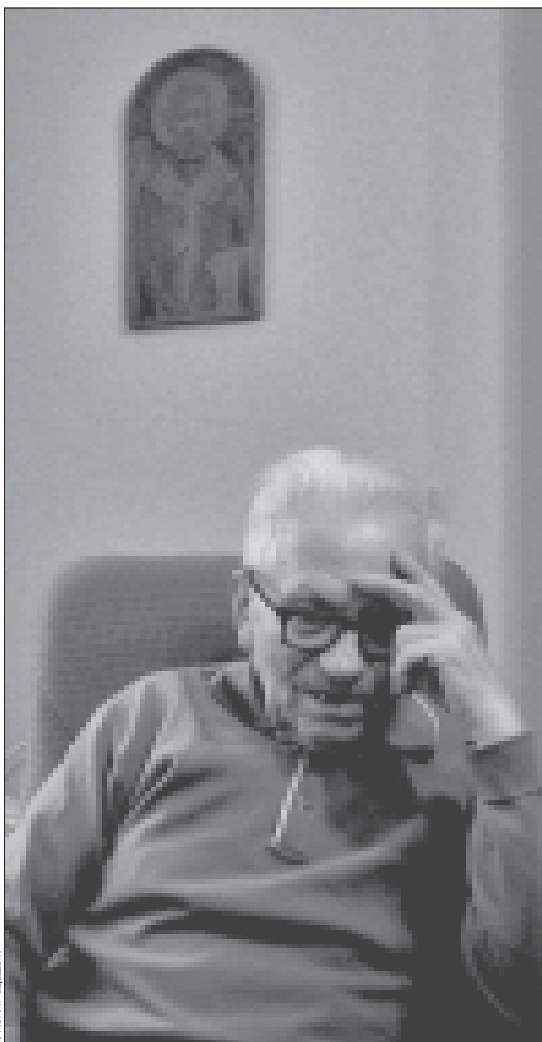
Вучыўся і вучыў

Навуку ў сям'і цанілі. Бацька Кандрат меў школьную адукацыю, наймаўся да багачэйшых хатнім настаўнікам. Працаваў у ксяндза, потым у бацюшкі. Жывучы ў апошняга, і веру страціў: бацюшка, які заклікаў людзей пасціцца, сабе ні ў чым не адмаўляў. Маці скончыла колькі класаў, была шчырай верніцай.

Пасля сямігодкі Уладзімір паступіў у Рагачоўскі Белпэдтэхнікум. Паралельна з тэхнікумам скончыў курсы выкладчыкаў беларускай мовы. А там і ў Камуністычны інстытут журналістыкі падаўся. Але правучыўся нядоўга — у інстытуце, як і паўсюль, адмянілі стипендыю, а ў бацькоў, чыю гаспадарку падкасіла калектывізацыя, грошы браць не хапалі. Пайшоў настаўнічаць, перад вайной трапіў дырэктарам у няпоўную сярэднюю школу ў Балочу (сёння — Пухавіцкі раён). Прыкладна ў той жа час пачаў друкавацца ў мясцовай раёнцы.

Дзесяць курэй ад каменданта Шульца

З пачаткам вайны з лесу пачалі завітваць партызаны.

РАСТАВ СІСЬК

Адзін з іх, стары знаёмец, настойліва параіў спыніць навучанне, а каб паскорыць справу, паабяцаў спаліць школу. Давялося прыслухацца да парады. Да ўсяго, былы загадчык РАНА Мар'інай Горкі прапанаваў дырэктарства ў жаночай гімназіі. Тут вучыліся ў асноўным вучаніцы мясцовых школаў. Навучанне ратвала ад высылкі на працы ў Нямеччыну.

«Камендантам мястэчка быў былы нямецкі настаўнік Шульц. Гэта адчувалася, бо вельмі прызна да нас ставіўся», — узгадвае сп.Лялькоў. Неяк пад Новы год настаўнікі захацелі арганізаваць святочны вечар. Пайшлі да каменданта, і той загадаў выдаць мех мукі на гарэлку і дзесяць курэй». Прамова ў навагоднюю ноч пра тое, як упёкся беларусам «бацька ўсіх народаў», яшчэ адгукнецца дырэктару гадамі лагеру.

«Няхай Бог абяняе белару-

Уладзімір Лялькоў

нар. 26 кастрычніка 1918 г. на Рагачоўшчыне. У 1940—1941 гг. — дырэктар школы ў вёсцы Балоча (цяпер Пухавіцкі раён). У 1942—1944 гг. — дырэктар Мар'інагорскай народнай гімназіі. Арыштаваны ў 1947 г. Асуджаны трыбуналам Маскоўскай акругі за «контрасавецкую агітацыю» на 25 гадоў працоўна-папраўчых лагераў. Этапаваны ў Мінеральны лагер МУС Коми АССР (Інта). Вызвалены пастановай Вярхоўнага Савету СССР у 1956 г. На пенсіі як інвалід І-й групы. Аўтар успамінаў. Ягонае апавяданне «Лёсы» друкавалася ў «НН» №48'2007.

саў ад такога ліха, як тая вайна. Але разам з тым гады вайны былі зорным часам для беларускай мовы. У нашай гімназіі ўсе прадметы выкладаліся па-беларуску. Нават настаўнікі з Расіі мусілі вывучыць мову, каб выкладаць геаграфію ці прыродазнаўства», — кажа Уладзімір Лялькоў. А сярод выкладчыкаў былі розныя. Дзве маладыя настаўніцы, якіх узялі на працу, вельмі хутка пачалі сустрэцца з нямецкімі афіцэрамі. «Зрабіў ім заўвагу, — усміхаецца стары настаўнік.

Той жа камендант у 1944-м параіў з'ехаць з мястэчка. Па дарозе Уладзімір Кандратвіч вымушана раздзяліўся з сям'ёй і трапіў у Германію.

Арышт, суд і турэмныя ўніверсітэты

У Германіі Уладзімір не забавіўся. Фільтрацыйны лагер, дарога дамоў. На радзіме сустрэў заканчэнне вайны, уладкаваўся настаўнікам. Працаваў нядоўга. Неяк у 1946-м вярнуўся з працы. У хаце незнаёмыя мужчыны, казалі, што трэба паехаць з ім у Гомель на адмысловую камісію для тых, хто вярнуўся з Германіі. У Гомелі адзін з канвайраў з удаванай скурхай развёў рукамі: «Спазніліся на камісію, трэба ў Маскву». Слухаючы гэтую гісторыю, міжволі думаеш, што сённяшнія нашчадкі НКВД не здраджаюць «слаўным» традыцыям. У Маскве былога дырэктара гімназіі чакалі следчы трыбунала Маскоўскай вайскавай акругі Хлебав і начныя допыты. «Угадворваў падпісаць паперы, абяцаў, што выйду на свабоду і буду далей сабе пісаць вершы, бо віна мая невялікая», — прыгадвае Лялькоў. І дадае: «І я такі згадзіўся. А не трэба было таго рабіць. Некаторыя людзі былі шмат цвярдзейшыя, і хоць ледзь жывыя былі, але стаялі на сваім да апошняга». За супрацоўніцтва з акупацыйнымі ўладамі суд адмераў беларускаму настаўніку дваццаць пяць гадоў. Пачуўшы вырак, засмяяўся: «Праз дваццаць пяць гадоў ні вас, ні вашай улады ўжо не будзе!»

Пасля суду трапіў у Таганскую турму, якая запомнілася выключнай чысцінёй і нялюдзкай халадэчай. Потым была Бутырка, сапраўдны ўніверсітэт, як кажа Уладзімір Лялькоў: «З усяго тэрміну гэты быў найлепшы перыяд: тут была найбагацейшая бібліятэка, поўная рэдкіх выданняў мінулых стагоддзяў, цікавыя людзі — выкладчыкі, вядомыя на ўвесь свет музыкі, прафесар-егіптолаг, арыштаваны проста ў часе чарговай экспедыцыі». У 1947-м «навучанне» скончылася — прыйшоў час этапу ў Інту. Там акурата арганізавалі сумнавыдмы Мінлаг.

Дзякуй Мікіту

Лагер застаўся ў памяці

надзвычай цяжкай працай на вугальных шахтах, чорнымі робамі, матрацамі, набітымі стружкай. У 1953-м, па смерці Сталіна, прыйшла палёгка — вязняў пачалі пераводзіць на вольнае пасяленне, сталі плаціць грошы. Да Лялькова прыехала жонка Соф'я. Ён на той момант працаваў настаўнікам. Вучыў расійскай мове ўсіх ахвотных — старых і маладых, вязняў і вольных. Пісаў у мясцовую газетку.

У 1956 г. суд перагледзеў справу У.Лялькова і паставіў вызваліць яго. Былы настаўнік дагэтуль удзячны Мікіту Хрушчову за вызваленне тысячаў рэпрэсаваных і за сваю асабістую волю.

Паўстала пытанне вяртання дамоў. Знаёмыя адгаворвалі. Казалі, маўляў, не думай, што ў Беларусі табе будзе лепей. Але там быў сын, дый жонка не хацела заставацца тут.

Рэабілітацыі не падлягае

Па вяртанні на радзіму Лялькоў атрымаў І групу інваліднасці па зроку. Уладкаваўся на навучальна-вытворчае прадпрыемства Беларускага таварыства сляпых. За працай не забываўся на творчасць, пісаў вершы, апошесце. У пачатку 1970-х пайшлі з жонкай на пенсію. Дамовіліся ні дня больш не працаваць на дзяржаўнай працы. Набылі дамок ды заняліся гаспадаркай.

Незалежнасць сустрэлі з радасцю, але была яна, тая радасць, нядоўгай. «Як была Беларусь савецкай, так і за Лукашэнкам такой засталася. Беларусы вартыя лепшай улады» — упэўнены спадар Уладзімір.

На пачатку 1990-х прыйшоў адказ з Генпракуратуры на запыт пра рэабілітацыю. Былому дырэктару жаночай гімназіі адмовілі. Больш ён не пісаў заяваў: «Я не лічу сябе вінаватым ні перад народам, ні перад сваім сумленнем».

Сын праведніка свету

І яшчэ адзін штырк да гісторыі Ляльковых. У 2000 годзе бацьку і сястру Уладзіміра Вольгу прызналі праведнікамі свету. Усю вайну Кандрат Лялькоў хаваў стрычэнных сёстраў-габрэек Галю і Маргарыту, а таксама мінскую габрэйку Разалію Драздоўскую. Аднойчы нехта данёс на Лялькова, і сёстраў адвезлі ў Карму на допыт. Дапамог родны дзядзька, што быў у Карме бурмістрам. Цяпер Галя і Маргарыта жывуць у Германіі, часта тэлефануюць Ляльковым у Мінск. Іх ратаўнік пражыў 103 гады. Дый спадар Уладзімір Кандратвіч на свае дзеянствы не выглядае. Трымаецца бадзёра, цікавіцца палітыкай, чытае газеты. І, як смяецца ягоны ўнук, атрымаў заданне ад родных калі не пераўзысці бацьку па даўгаленці, то хоць бы не саступіць яму. Застаецца толькі далучыцца да гэтых пажаданняў.

ВЫНАХОДНІКІ

А давайце што-небудзь змайструем!

Сябры змайстравалі робата

А што ён будзе рабіць?

Можа, дадзім яму лазерны пісталет?

Уключаі!

СТАРТ!

Ба-бах!

Робат, што ты робіш?!

Выключаі яго хутчэй!

Хопіць! Ніякіх больш пісталетаў!

Зусім іншая справа!

Капітан Тонака

Feel Brazil

12—16 снежня ў менскім кінатэатры «Перамога» (вул.Інтэрнацыянальная, 20) пройдзе фестываль бразільскага кіно. Гэта падарунак ад школы капаэйры FICAG усім, каму цікавая культура Бразыліі.

Прэзэнтаваныя на фестывалі стужкі — шчырыя, вельмі

эмацыйныя, недзе жорсткія, недзе занадта сентыментальныя. Досыць істотна розніца ад звыклага галівудскага ці класічнага еўрапейскага кіно. Некаторыя фільмы могуць выклікаць адчуванне гіпербалы. Аднак бразільцы кажуць, што рэжысёры наадварот, прымяняюць, апісваючы іх жыццё.

На фэсце будуць паказаныя фільмы «Два сыны Франсіска» (12 снежня, 18.30, драма), «Чалавек, які капіяваў» (13 снежня, 17.00, камедыя), «Гаспадыня Лёсу» (14 снежня, 17.00, 15 снежня, 19.00, романтичная камедыя), «Дзе ты?» (16 снежня, 19.00, камедыя).

Шэдэўры нямецкага рамантызму

Музычныя шэдэўры нямецкага рамантызму — ад ранняга да позняга — прагучаць у канцэрце Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра Беларусі (мастацкі кіраўнік А.Анісімаў) 6 снежня а 19.00 у Вялікай зале Белдзяржфілармоніі. Канцэрт для фартэпіяна з аркестрам Р.Шумана ў выкананні заслужанай артысткі Беларусі Ірыны Шумілінай, Канцэрт для фагота з аркестрам К.М.Вэбера ў выкананні лаўрэата міжнародных конкурсаў Алеся Фралова (на фота) і знакаміты сімфанічны опус Рыхарда Штраўса «Так казаў Заратустра» прагучаць пад кіраўніцтвам нямецкага дырыжора Ерга Івера.

КАНЦЭРТЫ

Дударскі фэст

Беларускі дудар расцячынаюць новы сезон вечарынаў «Дударскага клубу» ў мінскай кавярні «Сбастыёна» (Валгаградская, 35). 18 снежня там заіграе «Келіх кола», а 8 студзеня — «Расаліў». Т.: (029) 66-36-879, (029) 553-03-47. Занова спалкаў: (029) 627-27-21

Folk the System

У клубе «Гудвін» (пр.Незалежнасці, 19) 14 снежня адбудзецца фестываль модэрн-фолк і фолк-рок-музыкі Folk the System. Бяруць удзел UNIA (modern-folk, folk-rock), Rockash (neo-folk), Litvintroll (folk-metal), AKANA-NHS (ethno-jazz, world-music), Гаротніца, «Гродзень» (alternative ethno-core). Пачатак а 19-й. Квіткі: 17 000 палярнае, 23 000 — у дзень канцэрту.

ВЫСТАВЫ

Свет шкла

У мастацкім музеі да 10

студзеня працуе выстава «Свет шкла», прысвечаная 125-годдзю з дня заснавання шклозаводу «Нёман». У экспазіцыі прадстаўлена больш за 300 вырабаў XX і пачатку XXI стагоддзя, а таксама некаторыя творы з прыватных калекцыяў.

Важна ўсё

У Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва (пр.Незалежнасці, 47) да 14 снежня працуе выстава жывапісу Валянціна Губарава «Важна ўсё».

Вобразы і падабенствы

У Музеі гісторыі беларускай літаратуры (вул.Багдановіча, 13) з 6 снежня працуе выстава «Вобразы і падабенствы». Вы можаце убачыць лялькі Ганны Балаш і працы фотамастака Данілы Парнюка.

Выявы-2008

6 снежня ў Тэатры рамансу (Чыгуначная, д. 27, корп. 2) адбудзецца прэзентацыя літаратурна-мастацкага праекту «Выявы-2008». Удзельнічаюць Волга Гапеева, Віка Трэнас, Валерыяна

Кустава, Рагнед Малахоўскі. Маладыя паэты будуць не толькі чытаць вершы, але і паказваць свае адмысловыя праграмы. Пачатак а 18-й. Квіткі 5000. Даведка і заказ квіткоў па т.: (029) 560-77-93, 135-44-95 або праз e-mail: vuavu@list.ru.

КІНО

Кінапаказ да Дня правоў чалавека

Да 10 снежня 2008 году ў кінатэатры «Перамога» (вул.Інтэрнацыянальная, 20) праходзіць паказ мастацкіх і дакументальных фільмаў «Чалавечая годнасць, роўнасць, справядлівасць», арганізаваны Прадстаўніцтвам ААН у Беларусі, офісам АБСЭ ў Менску і Прадстаўніцтвам Упраўлення Вярхоўнага камісара ААН па справах уцекачоў.

У праграму паказу, прымеркаванага да 60-годдзя прыняцця Дэкларацыі правоў чалавека, увайшлі наступныя фільмы: 4 снежня: «Завадны апельсін»; 5

снежня: «Хто ніколі не жыў»; 8 снежня: «Бягуць за ветрам»; 9 снежня: «У рукі незнаёмцаў»; 10 снежня: «Паўночны экспрэс». Пачатак сеансаў — у 19.00. Уваход вольны. Уваходныя квіткі можна атрымаць у касе кінатэатра «Перамога» ў дзень паказу з 18.00. Колькасць квіткоў абмежаваная колькасцю месцаў у кінатэатры.

СПЕКТАКЛЫ

Купалаўскі тэатр

5 (пт), 6 (сб) — «Ядвіга»
7 (ндз) — «Мазэра»
8 (пн) — «Дылія»
10 (ср) — «Вайкі і аеці»
12 (пт) — «Сямейнае шчасце»
13 (сб) — «Сны аб Беларусі»
14 (ндз) — «Макбет»
ранішняе спектаклі
14 (ндз) — «Афрыка»
малая сцена
10 (ср), 11 (чц) — «Апельсінавае віно»
12 (пт) — «Маці»

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

Шэдэўр Стэнлі Кубрыка

На вялікім экране ў кінатэатры «Перамога» этапная стужка 1970-ых — «Завадны апельсін»

Завадны апельсін (Clockwork Orange)

Вялікабрытанія, 1971, каларовы, 137 хв.

Рэжысёр: Стэнлі Кубрык

Ролі выконваюць: Малькольм Макдаўэл, Патрык Мэгі, Майкл Бэйтс, Уорэн Кларк, Джон Клайв, Эдрыен Кэры, Карл Дзюрынг

Жанр: Антыўтопія, крымінальна-філасофская драма паводле раманаў Энтані Бёрджэса

Адзнака: 10 (з 10)

Важак банды Алекс (Малькольм Макдаўэл) п'е малако, слухае Бэтховена, а ў прамежках між гэтымі мільнімі заняткамі гвалту і забівае. Яго садзяць у турму. А там яму прапануюць вылекавацца ад агрэсіі. Тады пасля выхаду з вязніцы ціхмяны Алекс сам ставіцца ахвярай жорсткага грамадства...

Правакацыйны шэдэўр Стэнлі Кубрыка застаецца свежым і неперажываным.

Андрэй Расінскі

25 снежня
Стары Ольса
ЛітвінТроль
Znich
Рада
Rosalia
Testamentum Terrae

клуб Рэактар
КАРНАВАЛ
т. 6490888

КАЛЯДНЫ ФЭСТ

ГДА "ГОР"

Гук, Арганізатар ПП "ДойчПати", Гаст. пасв. №455, выд. 11.11.08

Нігерыйскія лісты

ЛЕВЫМ ВОКАМ

Лёлік Ушкін. Фельетон.

Вось дык удача — узялі ў Расіі мільярд пад усякія адзіныя валюты і незалежныя Абхазіі, а на выхадзе нічога не зрабілі. Баюся аднаго: каб нашымі эфектыўнымі метадамі не зацікавіліся міжнародныя круцялі. Напрыклад, аўтары гэтак званых нігерыйскіх лістоў.

— Катастрофа! — у кабінет начальніка ў прэзідэнцкай адміністрацыі ўварваўся яго намеснік. — Паштовыя скрынкі расійскіх палітыкаў атакуюць спамам — нігерыйскімі лістамі.

— Што? — не зразумеў гаспадар кабінету. Якія лісты? Якія негры?

— Нігерыйскія лісты — гэта форма круцельства. Іх аўтары прапануюць адрасату нейкія паслугі, калі той папярэдне пералічыць грошы на іх рахунак. Натуральна, кідалава.

— І што? Яны жадаюць прадаць Зюганаву віягру, а Жырыноўскаму — сродак, які павялічвае рэйтынг на 20 см?

— Горш! Пачытайце самі, — намеснік дастаў некалькі аркушаў.

Той прабегае вачыма па тэксце: «Шаноўны містэр расійскі палітык, піша Вам Абукабар Гавон, правадыр народу Юмба-Мумба. У суботу шаман заявіў, што бог Малімба загадаў нам прызнаць Абхазію і Паўднёвую Асецію. Праўда, на шляху дыпламатычнага прызнання ўзніклі тэхнічныя пытанні, звязаныя з адкрыццём нашага консульства ў Цхінвалі. Трэба дробязь — два мільярды даляраў. У знак доказу нашай чэснасці гатовыя на першым этапе ўзяць мільярд. Другі — калі выканаем увесць пакет абяцання. З найлепшымі пажаданнямі, мая вялікасць Абукабар Гавон».

Наступны тэкст быў не лепшы: «Шаноўны містэр расійскі палітык. Піша Вам Ібрагім Багангіданаву, прэзідэнт Аб'ядна-

ных астравоў Слановай Косці. Мой урад гатовы заключыць з РФ дамову пра сумесную сістэму паветранай абароны і перайсці на адзіную валюту (расійскі рубель). Праўда, на шляху інтэграцыі ўзніклі тэхнічныя пытанні, звязаныя з пераходам з нашай традыцыйнай валюты — скурак лемураў, на расійскія грошы. Трэба дробязь — два мільярды даляраў. У знак доказу нашай чэснасці гатовыя на першым этапе ўзяць мільярд. Другі — калі выканаем увесць пакет. З найлепшымі пажаданнямі».

Да апаратчыка дайшло. «Праз гэтых Абукабараў мы можам не атрымаць нічога ад Расіі. Ёсць ужо іх рэакцыя на іх лісты?»

Намеснік паглядзеў у паперкі: «Паводле дадзеных нашага пасольства, пазаўчора Барадзін сказаў, што «расійска-юмба-мумбаўскае сяброўства — прыклад інтэграцыі для постсавецкай прасторы, а з часам да яго падключатца ўсе краіны Еўрасаюзу».

Значыць так, — кіраўнік узяў сябе ў рукі.

— Цяпер тваё прозвішча не Кавякоў, а Гавон, ты прыніц Мумба-Юмбы. Пішы расіянам, што гатовы інтэгравацца з імі за паўтара мільярда.

Пакуль аддаваліся распараджэнні, на паштовую скрынку начальніка прыйшоў ліст з наступным зместам: «Шаноўны містэр беларускі палітык. Піша Вам, Іван Іваноў, адзін з супрацоўнікаў адміністрацыі «Газпрому». Я вялікі аматар інтэграцыі нашых народаў і магу паспрыяць таму, што пана на газ для Вашай краіны ў наступным годзе будзе 5 даляраў за тысячы кубаметраў. Праўда, на шляху інтэграцыі ўзніклі тэхнічныя пытанні, звязаныя з тым, што трэба ўлагодзіць справу з Грэфам і Чубайсам. Патрэбна дробязь — два мільярды даляраў. У знак доказу нашай чэснасці, гатовыя на першым этапе ўзяць мільярд. Другі — калі выканаем увесць пакет абяцання. З найлепшымі пажаданнямі, славянафіл Іван Іваноў».

ВОСЬ СІМВАЛ ТВОЙ...

ДЗЕ ВАРТА БЫЦЬ

«Рыфмы» Руслана Вашкевіча

6 снежня ў галерэі «Падземка» мастак Руслан Вашкевіч прэзентуе свой новы праект «Рыфмы». «Усе мы чысці рыфмы, а ўсе астатняе — гэта анешні адпаведнік нашым унутраным уяўленням, супадзенне інтанацый, рытм цёплага-халодных рухаў», — лічыць Руслан Вашкевіч.

У новым праекце карціна ўступае ў цікавы дыялог са сваёй фотаверсіяй, у фатаграфію пранікае вірус мастацкасці.

АНЕКДОТ

Чалавек пытаецца ў банкаўскага спецыяліста:

— Я хачу пачаць малы бізнес. Што мне трэба рабіць?

— Купіць вялікі бізнес і чакаць.

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМІ!

Казань. Тутэйшаму губернатру не спадабаўся «Вольскі лісток».

Паклікаў ён тады гаспадара друкарні, дзе друкавалася газета, і нешта яму сказаў. Вярнуўшыся, гаспадар зараз жа не дазволіў далей друкаваць у сябе «ВЛ». Даведаўшыся аб гэтым, і другія друкарні не задаліся друкаваць. Дзеля таго газета мусіла зак-рыцца, бо не мела ўласнай друкарні.

«Наша Ніва». №24 ад 3 лістапада 2008

Выказанне спачування Лілі Касоўскай з Трытану (Нас-Джорж, ЗША) з прычы-ны смерці мужа Лёліка. Сямёрка газет.

Наша Ніва

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»: 3 Вольскі (1906), А. Уласаў (1906—1914), Янка Купала (1914—1915), А. Луцкевіч, У. Зямляроўскі (1920), С. Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Наста Бахашанкая
шэф-рэдактар Андрэй Дынько
галоўны рэдактар Андрэй Сяўко
настаўнік рэдактар Сяргей Харушкі
заснавальнік Мікасей фондывідня
газеты «Наша Ніва»
выдавец Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:

220050, Мінск, а/с 537

Тел: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

© НАША НІВА. Спісак на імя «Наша Ніва» абавязкова. 12 поштова-фірматна А2, 6 друк. арк. Друкарня РПГ «Выдавецтва Беларускі Дом друку». Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79. Рэдакцыя не прымае адказнасці за змест рекламных абвестак. Кошт свабодны. Пасведчэнне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №351 ад 14 сакавіка 2007 г., выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Крынічны адрас: 220101, г. Мінск, пр. Ракасоўскага, 102-71. Р/р 3012206180014 у МГД ААТ «Белінвестбанк», Мінск, код 764.

Наклад 5126.

Газета выдзіцца 48 разоў на год.

Нумар падпісаны ў друк 23.00.03.12.2008.

Занова № 6732.

ISSN 1819-1614

Рэдакцыйны адрас: Ракасоўскага, 102-71.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

